

Rakentaja

2/2021

TURVALLISTA TYÖNTEKOA

Oulun yliopistollisen sairaalan työmaalla panostetaan työturvallisuuteen. s. 32

NYCONILLA ON ILO TEHDÄ TÖITÄ

Kokkolalaisfirma tekee melkein kaiken itse s. 28

Maltti on valttia

Jussi Sihto perehdyttää Kerabitillä uusia tekijöitä vedeneristyksen saloihin s. 36

MIKÄ ON TYÖNTEKIJÄN ASEMA YT-NEUVOTTELUISSA? S. 25

99

Johanna Hellsten on kirjoittanut rakennusosalasta vuodesta 2001, eikä ole vielä saanut siitä tarpeekseen.

Tätä vuosipäivää ei juhlita

NOIN VUOSI SITTEEN olin Helsingin kirvesmiesten kevätkokouksessa Kannelmässä esittelemässä uudistunutta Rakentaja-lehteä. Juteltiin ja syötiin kakkua, mutta ilmassa oli jo uhkan tuntua. Koronavirus oli alkanut levitä Suomessa. Tartuntaluvut olivat vielä pieniä, mutta kättely oli jo lopetettu. Viikko eteenpäin, ja Suomi meni osittain kiinni.

NYT VUOTTA MYÖHEMMIN olemme edelleen keskellä pandemiaa, tartuntoja tulee rapiat 700 kappaletta päivässä ja ravintolat ovat menneet kiinni. Aivan kuten vuosi sitten, myös syksyllä ja uudelleen joulun jälkeen rajojen yli tuotiin tautia muun muassa rakennustyömailla. Pakkotestausta rajoilla ei ole saatu voimaan, eikä omaehtoinen karanteni maahan tullessa ole edelleenkaan muuta kuin höpöhöpöä.

UUDENMAAN sairaanhoitopiirin infektioylilääkäri **Asko Järvinen** totesi maaliskuussa, että Viron tartunnat ovat heijastuneet pääkaupunkiseudulla muun muassa rakennustyömaiden tartuntoihin. Virossa on parhaillaan meneillään katastrofaalinen koronatilanne. Maiden raja ei ole edelleenkaan koronatiivis ja rakentajat maksavat siitä kovan hinnan.

TYÖMAILLA on ollut vuosi aikaa kehittää tapoja, joilla tartuntoja voidaan estää. Osa urakoitsijoista on oppinut, osa ei, ja osa ei edelleenkaan välitä. Rakennusliiton toimitsijat saavat edelleen jatkuvasti avunpyyntöjä työmaiden työntekijöiltä; sosiaalitulat ovat siivottomia ja liian pieniä, mahdollisuuksia edes käsienpesuun ei ole, koronartuntoja tulee, mutta työntekijöitä ei informoida asiasta ja edelleen alipalkatut ulkomaiset komennusmiehet asuvat pienimpien asunnoissa kylki kyljessä.

NYT TYÖNANTAJAT odottavat ilmeisesti työntekijöiden maskipakosta hopealuotia koronartuntojen estämisessä. Onpa eräs nimeltä mainitsematon yritys jo yrittänyt määrittää työntekijöille sakkojakin, jos maski ei pysy päässä. Maski on toki hyvä alku, mutta se ei yksin riitä. Tarvitaan myös aitoja karanteeneja, nopeaa testausta ja erilaisia järjestelyjä työmailla, jotta rakentajien olisi turvallista tehdä työtään.

JA VOISI OLLA tässä vaiheessa myös ihan fiksuja tarkastella sitäkin, onko alan bisnesmalliin kuuluva, halvan työvoiman rahtaaminen Suomeen huonoihin asumisoloihin kaikkein kestävin toimintatapa, oli pandemia tai ei. ¶

JOHANNA HELLENEN

10

Saatavuusharkinta on poistettu monista rakennusalan ammateista ympäri Suomea.

"Valtiovallan
asettama
kulmakerroin
korjaus-
rakentamisessa
on liian pieni."

– LVI-TEKNISET URAKOITSIJAT
LVI-TU RY:N TOIMITUSJOHTAJA
MIKA HOKKANEN

ANTTI KIRVES

22

JUKKA NISSINEN

18

Kouvolan kaupungin koulu-urakka työllistää myös työttömiä.

LEHTIKUVA

24

YT neuvottelut ovat rankka rasti luottamusmiehillä.

ESA TUOMINEN

48

Porilainen mittakirvesmies Tommi Levola paukuttaa rumpuja.

VAKIOT

- 2 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista ja puheenjohtajan palsta
- 9 Valtakunta
- 14 Rakentajan terveys
- 40 Laki ja oikeus
- 45 Vierailijakolumni
- 48 Kulttuuri
- 50 Kevyttä

KANNEN KUVA: ANTTI KIRVES

SUSANNA CHAZALMARTIN

32

Oulun Yliopistollisen sairaalan työmaalla ei tingitä työturvallisuudesta.

Turvallista työskentelyä koskeva yhteinen kannanotto

Rakennusteollisuus RT ry, Rakennusliitto ry sekä Ammattiliitto Pro ry toteavat seuraavaa:

RAKENNUSTYÖMAIDEN turvallisuudesta työskentelystä tulee jokaisen alan toimijan huolehtia. Työ-turvallisuuslainsäädännön mukaan pääurakoitsijan on yhdessä kaikkien yhteisen työmaan työnantajien kanssa huolehdittava siitä, ettei työstä aiheudu vaaraa työmaalla työskenteleville eikä muillekaan työn vaikutuspiirissä oleville henkilöille. Kaikkien yhteisellä työmaalla toimivien tulee noudattaa pääurakoitsijan antamia asiallisia ohjeita ja määräyksiä.

Nykyisessä koronatilanteessa korostuu erityisesti työmaiden terveysturvallisuus. Siisteyden ylläpito, hygieniakäytäntöjen ja riittävien, yli 2 metrin turvaetäisyyksien noudattaminen sekä suojamaskien käyttö ovat ratkaisevassa asemassa koronaepidemian torjumisessa.

Työmaiden siisteydestä on huolehdittava

Koronaepidemian aikana työmaan yhteisten tilojen siisteyteen ja hygieniaan tulee panostaa aivan erityisesti. Pääurakoitsijan on huolehdittava siitä, että henkilöstötilat pidetään puhtaina ja siivotaan vähintään päivittäin, työvaiheiden tai muiden olosuhteiden sitä

vaatiessa useamminkin. Sosiaali- ja pukeutumistiloja tulee olla riittävästi. Lisäksi tulee varmistua siitä, että kaikilla työntekijöillä on mahdollisuus huolehtia hyvästä käsihygieniasta. Käsi pesupisteillä tulee olla riittävä määrä saippuaa ja kertakäyttöisiä paperipyyhkeitä, myös käsidesiä tulee olla tarjolla.

Vastuu yhteisten tilojen siivouksesta koronatilanteen edellyttämälle tasolle on työmaan pääurakoitsijalla. Sen lisäksi aivan jokaisella työntekijällä on vastuu itsestään ja työkalureistaan. Jokainen voi omalla toiminnallaan parantaa työympäristön sekä yhteisten tilojen siisteyttä ja sen myötä vähentää sairastumisen riskiä. Pitämällä paikat siisteinä ja noudattamalla tinkimättä poikkeustilan vaatimia käsihygieni-, turvaväli- ja muita poikkeusolojen käytäntöjä, jokainen voi vaikuttaa koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseen työmailla.

Turvallinen työskentely ja kasvomaskien käyttö

Työntekijöiden työskentely tulee järjestää siten, että työmaalla voidaan noudattavaa riittäviä yli 2 metrin turvaetäisyyksiä muihin henkilöihin. Lähikontakteja voidaan välttää myös

esimerkiksi porrastamalla töiden aloitus- ja lopetusaikoja siten, että työntekijöiden ei tarvitse vaihtaa vaatteita samanaikaisesti. Myös taukoja voi porrastaa siten, että taukotiloissa on korkeintaan vain muutamia henkilöitä kerrallaan. Toimihenkilöitä kannattaa mahdollisuuksien mukaan ohjata etätöihin.

Kasvomaskia tulee käyttää työmailla silloin, kun samassa tilassa työskentelee tai oleskelee useampia henkilöitä. Tartuntariskin pienentämiseksi tulee huolehtia maskin käyttämisestä myös työmaiden ulkopuolella liikuttaessa muun muassa tauoilla julkisilla paikoilla, kauppoissa, kahviloissa ja lounasravintoloissa sekä työmatkaliikenteessä. Pääurakoitsijan tulee huolehtia siitä, että suojamaskia on työmailla riittävästi tarjolla ja jokaisen työntekijän siitä, että niitä käytetään suositusten mukaisesti.

Majoitusolosuhteet

Työnantajien tulee järjestää komennustyöntekijöiden ja erityisesti ulkomaisten työntekijöiden majoitusolosuhteet siten, että majoituspaikassa voidaan turvallisesti oleskella. Työntekijöiden terveys ei saa vaarantua asumisolosuhteiden vuoksi. Yhteismajoituksessa tulee voida säilyttää riittävä yli kahden metrin turvaetäisyys muihin henkilöihin. Mikäli yhteismajoituksessa oleva työntekijä on sairastunut tai altistunut ja asetettu karanteeniin, tulee lisäksi huolehtia siitä, että kaikkia lähikontakteja muihin henkilöihin voidaan välttää. Tarvittaessa sairastuneet tai karanteeniin asetetut altistuneet tulee siirtää pois yhteismajoituksesta.

Pääurakoitsijan on kiinnitettävä sopimuskumppaniensa (aliurakoitsijat ym.) huomioita siihen, että nämä ovat järjestäneet työntekijöidensä majoituksen edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti.

Helsingissä 4.3.2021

*Rakennusteollisuus RT ry
Ammattiliitto Pro ry
Rakennusliitto ry*

Kimmo Palonen
on Rakennusliiton
varapuheenjohtaja

Työllistämiskeinot, keppiä ja lisää keppiä

TUTTU NUORIMIES etsi epätoivon vimmallia töitä koko viime syksyn. Työhakemuksia hän lähetti kymmeniä, pieni osa työvoimaviranomaisten osoittamia ja suurin osa oma-aloitteisia. Vain muutama hakemus johti työhaastatteluun, työsuhteen ei yksikään.

Nuori mies ei ollut ronkeli töiden suhteen, kaikki kelpasi. Lopulta hän sopi työvoimaa vuokraavan yrityksen kanssa alustavasti lumenluontityöstä. Sopivat, että kun lunta joskus sataa, niin tehdään sitten varsinainen työsopimus, tietenkin mallia ”tarvittaessa töihin kutsuttava”.

Ennen kuin lumisateet alkoivat, tarjottiin nuorelle miehelle toista työpaikkaa eri yrityksestä. Kunnan kansalaisena hän ilmoitti lumitöitä tarjonneelle yritykselle ja TE-keskukseen työllistävänä toiseen yritykseen. Työsuhde päättyi kuitenkin lyhyeen ja työhakemusten lähettäminen jatkui entiseen malliin.

Lähettäessään seuraavan työmarkkinatuki-anomuksen kaveri sai kolkkoa postia työvoimaviranomaiselta. Viesti kuului: ”Hakijan työsuhde vuokratyöryhtykseen x on päättynyt. Pyynnöistä huolimatta hakija ei ole toimittanut työtodistusta eikä irtisanomisilmoitusta. Katsotaan ettei hakijan työsuhde ole todisteellisesti päättynyt, eikä hakija näin ollen ole oikeutettu työttömyysetuuteen”. Ei toimittanut ei, koska työsuhdetta ei koskaan ollutkaan, ainoastaan välipuhe mahdollisesti solmittavasta työsopimuksesta sitten joskus.

Näin nuorimies sitten jatkaa epätoivoista työnhakuaan karenssi niskassaan, ainakin niin kauan, kun viranomaiset muuttavat päätöstään, jos muuttavat.

Kotikonnuilleni avattiin uusi ravintola. Pitkään työttömänä ollut tuttuni, jolla on vuosien

kokemus ravintola-alalta tiedusteli työmahdollisuutta. Vastaus oli kyllä, jos saat työllistämistukea. Tuumasta toimeen ja anomus työvoimaviranomaisille. Vastauksena tarjoihin ei käy, mutta CV:n teokurssille täytyy nyt osallistua, jotta voisit paremmin työllistyä. TV:ssä taannoin pyörinyt sarja ”Sisäilmaa” vaikuttaa näiden kokemusten valossa ennemminkin dokumentilta kuin parodialta super- ja hypertyöllistämismalleineen.

Tarinan opetus on se, ettei työvoimaviranomaisilla ole enää pitkään aikaan ollut roolia työttömien työllistäjänä – rangaistusten asettajana ja turhien huuhaakurssien välittäjänä kylläkin.

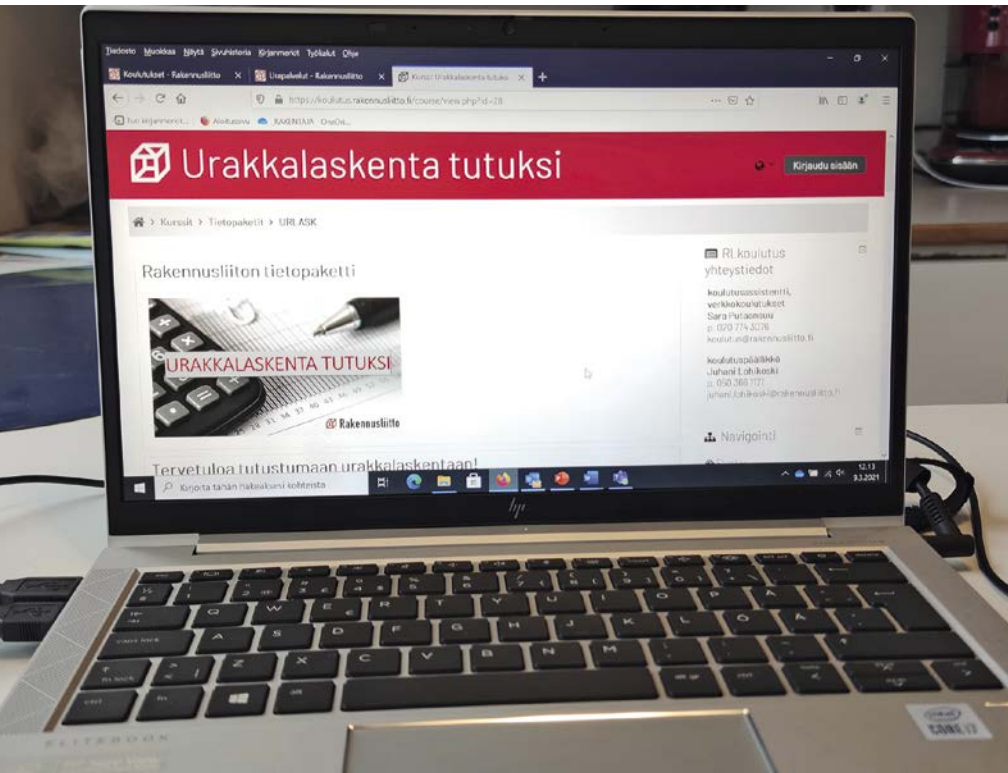
Rakennusliitossa on ymmärretty jo hyvän aikaa sitten pelin henki. Ongelmaan vastataan liiton omalla työurapalvelulla. Työnvälityksen lisäksi liiton urapalvelu tarjoaa erilaisia koulutusmahdollisuuksia, kuten korttikoulutuksia ja myös ammattitaitoa syventävää koulutusta. Haluamme tarjota Rakennusliiton jäsenille paremmat edellytykset työllistyä.

Niin, se nuorimies sai lopultakin töitä. Onnelinen loppu – vai oliko? Työnantaja takaa 5 tuntia työtä viikossa 9,5 euron tuntipalkalla. Yksittäinen työpäivä ei saa olla 5 tuntia 45 minuuttia pidempi, koska muutoin hänelle täytyy antaa kaksi taukoa yhden sijaan. Suunnittele siinä sitten perheen perustamista ja asunnon hankintaa. Nuoria syyllistetään laiskoiksi vetelehtijöiksi, joille ei työt kelpaa. Soisin syyttävän sormen osoittavan vaihteeksi johonkin muualle.

Ainoastaan kotikasvatukseni estää minua siteeraamasta kansantaiteilija **Irwin Goodmanin** tunnetuksi tekemää rallia ”Haistakaa paska”.

Kimmo Palonen

Verkossa opitaan omaan tahtiin

Rakennusliiton tietopaketteja suunnitellaan jäsenten tarpeiden pohjalta.

RAKENNUSLIITTO on julkaissut kaikille rakentajille avoimia verkkotietopaketteja eri aiheista. Tällä hetkellä omaan tahtiin voi oppia urakkalaskentaa, työnhakua, neuvottelutaitoja, tiedonhakua ja omasta mielenterveydestä huolehtimista.

Tietopaketteja suunnitellaan liiton jäsenille tehtyjen osaamistarvekartoitusten perusteella. Työelämä- ja koulutusasiantuntija **Laura Waldén** kertoo, että tämän vuoden alussa toteutettuun koulustarvekartoitukseen vastasi 2 400 jäsentä.

– Asiat, joihin tietopaketeissa on keskitytty, ovat nousseet esiin näissä kartoituksissa. Tavoitteena on tehdä matalan kynnyksen paketteja, joista tieto löytyy kootusti, Waldén selittää.

Jäsenet ovat kertoneet myös urakkalaskennan osaamisen puutteesta. Siksi verkko-oppimisympäristöön rakennettiin tietopaketti, joka tutustuttaa eri ammattialojen urakkalaskentaa. Paketti koostuu videoista,

joilla liiton toimitsijat käyvät läpi urakkalaskentaa liittyviä seikkoja.

Työhaun ABC -tietopakettissa puolestaan on paljon hyödyllisiä vinkkejä omaan työnhakuun niin tuoreille kuin kokeneemmillekin rakentajille.

– Nuorilta on tullut viestiä, että kun valmistuu, ei oikein tiedä, mistä lähteä liikkeelle ja miten ottaa yhteyttä yrityksiin. Tietopakettissa lähdetään liikkeelle ihan työhaun perusasioista, Waldén kuvailee.

Osaamista neuvotteluun

Tiedonhakuopas ja Opi neuvottelemaan -tietopaketti ovat myös lähteneet jäsenten ja luottamushenkilöiden tarpeista. Neuvottelutaitoja on aiemmin opittu lähiopetuksena, mutta koronatilanne loi tarpeen siirtää sisällöt verkkoon. Tulevaisuudessa on tarkoitus järjestää enemmän myös verkko- ja lähiopetuksen yhdistäviä hybridikoulutuksia.

– Jäsenet kaipaavat vinkkejä, miten toimia, jos esimerkiksi haluaa saada palkankorotuksen tai parempia työtehtäviä. Näistä tietopaketeista saa lisää rohkeutta nostaa asioita esille, koulutuspäällikkö **Juhani Lohikoski** toteaa.

Tietopakettien taustalla on myös halu lisätä liiton jäsenten aktiivisuutta sopia ja ratkoa asioita työpaikalla. Kartoituksissa on tullut esiin, että työpaikan negatiivinen asenne verottaa rakentajien jaksamista, mihin ongelmatilanteiden sujuva hoitaminen olisi avuksi.

Linkit tietopaketteihin on koottu verkkosivuille osoitteeseen **rakennusliitto.fi/urapalvelut**. Tietopakettien lisäksi liitolla on jäsenille tarkoitettuja verkkokoulutuksia muun muassa rakennuspiirustusten lukemisesta sekä ammattiosaston puheenjohtajan ja sihteerin tehtävistä. ¶

KUTSU RAKENNUSLIITTO ry:n YLIMÄÄRÄISEEN LIITOKOKOUKSEEN

Rakennusliitto ry:n sääntöjen 10 § mukaan hallitus kutsuu ylimääräisen liittokokouksen koolle, kun katsoo sen tarpeelliseksi. Ylimääräisessä liittokokouksessa edustajina toimivat edelliseen varsinaiseen liittokokoukseen valitut edustajat.

Rakennusliiton ylimääräinen liittokokous järjestetään Scandic Helsinki Aviacongress Hotellin tiloissa osoitteessa Robert Huberin tie 4, 01510 Vantaa ja seitsemän erikseen nimetyn kokoushotellin tiloissa lauantaina 22. päivänä toukokuuta 2021 alkaen klo 10.00.

Kokousedustajina toimivat Rakennusliitto ry:n 24. liittokokoukseen valitut edustajat vaalipiirikohtraisten valtakirjojen määrittämässä järjestyksessä.

Hallitus valmistelee ylimääräiselle liittokokoukselle esityksen tarpeellisista sääntömuutoksista. Lisäksi ylimääräinen liittokokous käsittelee liiton sääntöjen

11 § 5 kohdan mukaisesti liittovaltuuston varsinaiselle kokoukselle kuuluvat asiat: käsitellään hallituksen laatima toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2020 sekä kuullaan tilintarkastajien lausunto ja päätetään vastuuvapaudesta.

Jäsenyhdistyksillä on mahdollisuus tehdä aloitteita ylimääräiselle liittokokoukselle. Aloitteet tulee toimittaa kirjallisesti Rakennusliiton hallitukselle osoitettuna 22.4.2021 mennessä.

Helsingissä 5. päivänä helmikuuta 2021

RAKENNUSLIITTO ry
Hallitus

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Kimmo Palonen
varapuheenjohtaja

INBJUDAN TILL BYGGNADSFÖRBUNDET rf:s EXTRAORDINÄRA FÖRBUNDSKONGRESS

Enligt 10 § i Byggnadsförbundet rf:s stadgar sammankallar styrelsens en extraordinär förbunds-kongress när den anser det nödvändigt. Vid den extraordinära förbunds-kongressen fungerar de representanter som valdes vid den föregående förbunds-kongressen som representanter.

Byggnadsförbundets extraordinära förbunds-kongress hålls lördagen den 22 maj 2021 kl. 10.00 på Scandic Helsinki Aviacongress Hotel, adress: Robert Huberin tie 4, 01510 Vanda, och på sju separat angivna möteshotell.

De vid Byggnadsförbundet rf:s 24:e förbunds-kongress valda representanterna fungerar som mötesrepresentanter i den ordning som anges i de valkretsspecifika fullmakterna.

Styrelsen utarbetar ett förslag på nödvändiga stad-gändringar till den extraordinära förbunds-kongressen. I enlighet med 11 § 5 punkten i förbundets

stadgar behandlar den extraordinära förbunds-kongressen dessutom frågor som hör till förbundsfull-mäktiges ordinarie möte: den behandlar styrelsens verksamhetsberättelse och bokslutet för 2020, samt hör revisorernas yttrande och bestämmer om an-svarsfrihet.

Medlemsföreningar har möjlighet att lägga fram förslag till den extraordinära förbunds-kongressen. Förslagen ska lämnas in skriftligt till Byggnads-förbundets styrelse senast 22.4.2021.

Helsingfors den 5 februari 2021

BYGGNADSFÖRBUNDET rf
Styrelsen

Matti Harjuniemi
ordförande

Kimmo Palonen
vice ordförande

Vapaa-ajan tapaturmavakuutus

Vakuutetut

Vakuutettuina ovat työelämän käytävissä olevat liiton jäsenet. Aktiivien lisävakuutuksessa vakuutettuina ovat ammattiosastojen puheenjohtajat, varapuheenjohtajat, taloudenhoitajat, sihteeri ja tiedottajat, liiton luottamushenkilöt, yhteismiehet ja liittoon kuuluvat työsuojeluvaltuutetut sekä edellä mainittujen varahenkilöt.

Vakuutus on voimassa siihen päivään saakka, jolloin jäsen jää pysyvästi eläkkeelle tai lakkaa kuulumasta aktiivien lisävakuutuksessa vakuutettujen piiriin.

Vakuutettuina ovat yllämainitut henkilöt, joilla on vakinainen asunto Suomessa ja jotka pääasiallisesti oleskelevat täällä. Tämä tarkoittaa, että jäsenellä on vakituinen osoite Suomessa ja että hän oleskelee yli puolet vuodesta Suomessa.

Vakuutus on sidottu liiton jäsenyyteen. Jos jäsen eroaa tai erotetaan liitosta, vakuutus päättyy välittömästi.

Voimassaolo

Vakuutus on voimassa vapaa-aikana Suomessa. Henkilöillä, joilla ei ole työsuhdetta ja jotka eivät ansiotarkoituksessa harjoita yritystoimintaa, vakuutus on voimassa kokopäiväisesti.

Vakuutus ei ole voimassa kilpaurheilussa tai sen harjoittelussa, eikä ehdoissa erikseen poisrajatuissa urheilulajeissa tai harrastuksissa.

Tapaturma

Tapaturma on äkillinen ja ulkoinen tapahtuma, josta aiheutuu ruumiinvamma vakuutetun sitä tahtomatta. Tapaturmana pidetään myös hukkumista, kaasumyrkytystä, lämpöhalvausta, auringonpistosta, paleltumista sekä huomattavasta paineen vaihtelusta syntyneitä vammoja, ellei vakuutettu ole itse näitä aiheuttanut. Myös äkillisen liikkeen tai voimanponnistuksen aiheuttama lihaksen tai janteen venähdysvamma katsotaan tapaturmaksi, ellei sen syynä ole vakuutetun sairaus tai ruumiinvika. Lisäksi edellytetään, että lääkärinhoito on aloitettu 14 vuorokauden kuluessa vammautumisen.

Jos tapaturmana korvattavasta vammasta riippumattomat seikat, kuten esimerkiksi olemassa oleva sairaus, ovat vaikuttaneet vamman syntyyn tai sen paranemisen pitkittymiseen, maksetaan vakuutuksesta korvauksia vain siltä osin, kuin hoidon tai haitan katsotaan lääketieteellisin perustein aiheutuvan tapaturmana korvattavasta vammasta. Esimerkiksi tapaturmavamman taustalla saattaa olla iän mukanaan tuomia kulumia ja rappeutumia, joita ei katsota tapaturman seurauksiksi.

Tapaturman hoitokulut

Tapaturman hoitokuluja korvataan tapaturmaa kohti enintään vahinkohetkellä voimassa olleeseen vakuutusmäärään asti. Aktiivien lisävakuutuksen piiriin kuuluvilla vakuutetuilla on erisuuruisen hoitokulujen vakuutusmäärä kuin muilla vakuutuksessa vakuutetuilla. Vakuutuksessa ei ole omavastuuta. Vakuutuksen päättymisen jälkeen hoitokuluja korvataan enintään yhden vuoden ajalta.

Täydellinen luettelo korvattavista ja korvauksen ulkopuolelle jäävistä hoitokuluista on vakuutusehdoissa.

Tapaturman aiheuttama pysyvä haitta

Tapaturman aiheuttamalla pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Haitan suuruus määritellään valtioneuvoston antaman haittaluokituksen mukaan. Haittaa määriteltäessä huomioidaan vamman laatu, mutta ei esimerkiksi vakuutetun ammattia tai harrastuksia. Haitan tulee ilmetä kolmen vuoden sisällä tapaturman sattumisesta.

Täydestä haitasta maksetaan sovittu haittakorvaus ja osittaisesta haitasta haittaa vastaava osa haittakorvauksesta. Pysyvän haitan korvaus maksetaan, kun haitta on muodostunut pysyväksi, kuitenkin aikaisintaan vuoden kuluttua tapaturmasta.

Tapaturmainen kuolema

Vakuutetun tapaturmaisesta kuolemasta maksetaan sovittu vakuutusmäärä. Edunsaajana ovat aina omaiset. Omaisilla tarkoitetaan vakuutetun puolisoa ja perintökaaren mukaisia perillisiä. Puoliso on henkilö, jonka kanssa vakuutettu oli kuollessaan avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa. Avopuolisoa ei katsota edunsaajamääräyksen mukaiseksi puolisoiksi.

LISÄTIETOJA

Jäsenvakuutuksen tarkempi sisältö ja vakuutuksessa olevat rajoitukset ovat vakuutusehdoissa. Ne löytyvät Rakennusliitolle räätälöidyltä Turvan palvelusivuilta turva.fi/rakennusliitto. Vakuutusehdot saa myös Turvan toimipaikoista tai pyytämällä palvelunumerosta 01019 5110.

Rakennusliitto on ottanut jäsenilleen myös Järjestövakuutuksen järjestötehtäviin. Lisätietoa tästä vakuutuksesta Turvan palvelusivuilla turva.fi/rakennusliitto

Lataa TaskuTurva-
mobiilisovellus.
Tutustu
turva.fi/taskuturva

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
asiakaspalvelu@turva.fi
Palvelunumero 01019 5110
Korvauspalvelu 01019 5108

Kouvolan palvelupiste

Kouvola on risteysasema myös rakentajille.

KOUVOLAN PALVELUPISTEEN nykyinen osoite Kouvolangkatu 18 on ollut voimassa vuodesta 2016, kun silloinen aluetoimisto muutti Salpausselänkadulta. Palvelupisteen tuorein työntekijä ei ehtinyt muuttokuormaamaan mukaan.

– Olen ollut Rakennusliitossa töissä 3 vuotta. Edellisessä työpaikassa ehdin olla 30 vuotta, aluetoimitsija **Jarkko Harjumaaskola** muistelee.

Pisimpään kouvolaalaisista Rakennusliiton leivissä on ollut palveluneuvoja, jäsenyysasiantuntija **Paula Lipiäinen**.

– 18 vuotta tuli juuri täyteen. Tulin Salpausselänkadun toimistoon töihin 2. tammikuuta 2003. Ensimmäisen kerran olin Rakennusliitossa töissä 1980-luvulla.

Aluetoimitsija **Petri Hiltunen** on aloittanut Rakennusliitossa joulukuussa 2004.

– Olin aluksi Helsingin aluetoimistossa 2,5 vuotta, sitten siirryin Kouvolaan.

Hiltunen kiistää, että kustannuspaikan vaihtamiseen olisi vaikuttanut Lieksassa eletty lapsuus ja nuoruus.

Kouvola siirtyi reilu vuosi sitten Rakennusliiton eteläiseen palve-

lualueeseen. Siirto on luonteva, sillä merkittävä osa Kymenlaakson rakentajista käy töissä pääkaupunkiseudulla.

– Kymenlaaksolaiset ovat meille hyviä asiakkaita. Täällä ei ole läheskään niin monimutkaisia riitoja työnantajien kanssa kuin pääkaupunkiseudulla. Meillä on ollut aina hiljaista liiton lakiosaston kannalta. Valtaosa riidoista selviää puhelinsoitolla, Hiltunen vertaa.

– Palkkaturvahakemuksia ei ole tarvinnut kovin montaa tehdä, Harjumaaskola komppaa.

– Täällä ei taida olla niin hankalia työnantajia, Hiltunen miettii syitä tilanteeseen.

Lipiäisen työpöydällä näkyy paheneva työttömyystilanne.

– Viime maanantaina oli paljon työttömyyspäiväraahakemusten tuojia. Ihmiset tulevat Kotkasta ja Savitaipaleelta asti. Ensimmäinen hakemus tuodaan mielellään itse. Samalla voidaan katsoa, onko kaikki tarvittavat todistukset matkassa. Tiistaina tuotiin puuttuvia papereita sovitusti, aiemmin etuuskäsittelijänä työskennellyt Lipiäinen kertoo.

Kymen rakentajien työttömyysaste on yli 22 prosenttia.

– Työttömyyspäivärahan hakijoiden joukossa on paljon sellaisia, jotka ovat olleet työttömänä viikoksi 1990-luvulla, Lipiäinen sanoo.

Valtakunta-juttusarjassa Rakentaja matkaa läpi Suomen vierailien liiton aluetoimistoissa.

Lipiäinen kuuluu liiton jäsenrekisterin työntekijöiden kouluttajaringiin, joten erilaiset jäsenyyslajit ovat tuttuja.

– Minulta kysytään jäsenyyteen liittyviä tulkintoja ja neuvoja. Haluan auttaa liiton jäseniä asioiden hoidossa ja tehdä työtäni jäsenen edun mukaisesti.

Lipiäinen ottaa selvää myös työttömyysturvan muutoksista, joita tulee vähintään kerran vuodessa. Koronapandemian aikana on voimassa myös erilaisia poikkeussääntöjä. Puhelinpäivystys kuuluu myös jokaviikkoiseen työrutiiniin.

Koko konttori oli huhti–toukokuun ajan etätöissä. Työmaakierroksille toimitsijat pääsivät kesäkuun alussa ja palvelupiste palasi lähemmäksi normaalia ajanrientoa.

– Maskit ovat käytössä ja emme mene sosiaaliliitoihin. Jututamme porukkaa ulkona, Harjumaaskola kuvaa voimassa olevaa käytäntöä.

Yrittäjät kyselevät jatkuvasti ammattitaitoista työvoimaa toimitsijoilta. Hiltunen auttoi vähän aikaa sitten rakennusfirmaa löytämään mittakirvesmiehen.

– Lähetin 421 sähköpostia jäsenrekisteristä kirjatulle mittakirvesmiehille. Yksi mittakirvesmies työllistyi tätä kautta.

Oma ammattiluokitus kannattaa pitää ajan tasalla. Se voi helpottaa työpaikan löytämisessä. ¶

Jarkko Harjumaaskola

Paula Lipiäinen

Petri Hiltunen

Saatavuusharkinta ELY-alueittain

TYÖLUPALINJAUKSET									
Alue	Päivämäärä	Rakennustyöntekijät						Rakennusten viimeistelytyöntekijät	
		Talonrakentajat	Muurarit	Kivenhakkaajat	Betonirak, raudoittajat	Kirvesmiehet	muut	Kattoasentajat	Lattianpäällystystyöntekijät
Uusimaa	2/1/2021								
Pirkanmaa	6/4/2020								
Etelä-Savo	8/11/2019								
Pohjois-Savo	19/6/2018								
Pohjois-Karjala	22/10/2019								
Lappi	1/12/2020								
Kainuu	26/2/2019								
Pohjois-Pohjanmaa	11/12/2019								
Pohjanmaa	20/12/2019								
Etelä-Pohjanmaa	8/11/2018								
Häme	26/2/2019	(kaikki rakennusalan ammattilaiset)							
Keski-Suomi	22/9/2020								
Varsinais-Suomi	27/3/2018								
Kaakkois-Suomi	29/5/2019								
Satakunta	9/5/2018								

EU:n ulkopuolelta pääsee helposti rakennusalan töihin

Työvoiman saatavuusharkinta on poistettu rakennusalan ammattien osalta jo isossa osassa Suomea.

JOTTA SUOMEEN SAA OLESKELULUVAN työn perusteella EU-alueen ulkopuolelta, tarvitaan tietyillä aloilla työvoiman saatavuusharkintaan perustuva linjaus. Se tarkoittaa, että työnantajan on selvitettävä, onko kyseiseen tehtävään saatavilla kohtuullisessa ajassa työvoimaa Suomesta tai EU/ETA-alueelta. Kaikki OECD-maat Ruotsia lukuun ottamatta harjoittavat jonkinasteista saatavuusharkintaa.

Muun muassa rakennusallalla saatavuusharkintaa on pitänyt tehdä useiden ammattinimikkeiden osalta. Työlupalinjaukset ovat ELY-keskusten vastuulla. Ulkomaalaislain mukaan työmarkkinaosapuolet osallistuvat työntekijän oleskelulupien koskevien valtakunnallisten ja alueellisten linjausten laadintaan.

Ongelmallisia ”tilastoja”

SAK:n maahanmuuttopolitiikan asiantuntija **Eve Kyntäjä** edustaa työntekijäpuolta Uudenmaan ELY:n maahanmuuttoasiain neuvottelukunnassa.

– Saamme erilaiset tilastot ja tiedot aika hyvin etukäteen ennen kuin saatavuusharkintapäätöksiä tehdään. Mutta SAK on siellä aika yksin työntekijöiden puolia pitämässä. Koko prosessi on melko turhauttava, vaikutusmahdollisuuksia ei aina ole, Kyntäjä huokaa.

Kyntäjä pitää ongelmallisena sitä, miten alakohtaista työvoiman tarjontaa tarkastellaan.

– On 3 niin sanottua palvelulinjaa. 1. palvelulinja on työvälitys- ja yrityspalvelut, 2. osaamisen kehittämisen palvelut ja 3. tuetun työllistämisen

Ivalon koulua rakennetaan pääosin ulkomaalaisen työvoiman voimin. Tässä tapauksessa työvoima on kuitenkin ilmeisesti EU-alueelta.

Saatavuusharkintaa lievennetty lähes koko Suomessa

Viimeisen parin vuoden aikana vaikuttaa siltä, että useiden ELY-keskusten alueella työlupalinjauksia on kevennetty useilta rakennusalan työnimikkeiltä, eli saatavuusharkintaa ei tarvitse tehdä. Suomen 15:sta ELY-keskuksen alueella saatavuusharkintaa rakennusalan ammateissa ei ole jätetty vapauttamatta kuin yhdellä alueella, Kainuussa. Kaikilla muilla alueilla ainakin osa ammattinimikkeistä on poistettu saatavuusharkinnan piiristä.

Esimerkiksi Uudellamaalla talonrakentaja, muurari, raudoittaja, kirvesmies, kattoasentaja, rappaaja, eristäjä ja rakennusmaalari ovat ammatteja, joihin saa tulla töihin EU-alueen ulkopuolelta ilman erillistä saatavuusharkintaa. Uudellamaalla tammikuussa 2021 ansiopäivärahaa sai 15,3 prosenttia Rakennuskassan jäsenistä.

Hämeessä kaikki rakennusalan ammatit on vapautettu saatavuusharkinnasta mukaan lukien rakennusalan avustavat tehtävät. Ansiopäivärahaa sai helmikuussa 21,6 prosenttia alueen Rakennuskassan jäsenistä.

Kaikki pääsevät Lappiin

Yksi selkeimmistä esimerkeistä on Lapin ELY-keskuksen alue, jossa koko rakennusalan saatavuusharkinta on poistettu 1.12.2020 lukuun ottamatta rakennusalan avustavia töitä.

Rakennusalan työttömyyskassan tilaston mukaan Lapin alueella päivärahaa saavia kassan jäseniä oli helmikuussa 2021 yhteensä 750 henkilöä, eli 29,1 prosenttia kassan jäsenistä alueella.

Työvoimatoiston sivuilta löytyi alueelta 23.2.2021 (Rovaniemi, Muonio, Kittilä, Tornio, Utsjoki, Salla, Kemi, Keminmaa, Sodankylä) haulla **rakennustyöntekijät ym.** yhteensä 67 työpaikkaa, joista rakennusalan työpaikkoja oli 40. Näistä vuokratyöpaikkoja oli 32, joiden joukossa oli muun muassa 2 kesätyöpaikkaa ja 1 sellainen, jossa olisi pitänyt alkaa kevytyrittäjäksi.

Työ- ja elinkeinotoimistojen oman Ammatibarometrin mukaan esimerkiksi kirvesmiesten, betonityöntekijöiden ja maalareiden työvoima on Lapin alueella tasapainossa, eli hakijoita on suhteessa avoimiin työpaikkoihin oikea määrä. Se ei vaikuttanut linjaukseen.

Yleensä työlupalinjauksia ELY-alueilla käsittelee maahanmuuton neuvottelukunta. Lapissa TE-toimiston työvoima- ja yrityspalveluneuvottelukunta käsittelee alueen linjaukset. Maahanmuuton neuvottelukunta lopetettiin siellä joitakin vuosia sitten ja nyt sitä ollaan ilmeisesti perustamassa uudestaan.

SAK:n puolelta TY-toimikunnassa työntekijöitä edusti 1.12.2020 kokouksessa **Miikka-Augusti Heiskanen**, joka on ehtinyt olla asemassaan vasta vuoden verran.

– Olin paikalla kokouksessa, jossa tämä saatavuusharkinta-asia käsiteltiin. Minulle tuli täysin yllätyksenä asian päättäminen siellä, sillä nor-

"Hyvä esimerkki on Ivalon koulun rakennustyömaa, jonne tuotiin virolaisen aliurakoitsijan kautta 30 ulkomaista työntekijää. Paikallisia rakentajia on siellä vain pari."

maalistihan TY-neuvottelukunnan olisi pitänyt vain esitellä asia ja päätökset pitäisi tehdä maahanmuuttoasiain neuvottelukunnassa, Heiskanen kummastelee.

Heiskaselle oli tullut yllätyksenä, että maahanmuuttoasiain neuvottelukunta oli lopetettu.

– Meillä on ollut jo pidempään tällainen työluPALINJAUS, mutta nyt siinä avattiin eri ammatteja vähän tarkemmin, Lapin TE-toimiston johtaja **Tiina Keränen** kertoo.

Keränen mukaan Lapin tilannetta pyritään ennakoimaan tehdyillä päätöksillä.

– Ennakoimme muun muassa työvoiman ikääntymisen luomaa painetta. Rakennusalalle on tulossa suuri määrä työpaikkoja muun muassa Metsä Groupin tehdashankkeen takia. Parhaina aikoina Lapissa on iso ristiriita sen osalta, että hankkeita on paljon, mutta työvoimaa ei. Näyttää myös siltä, että viime vuosi ei olisi nostanut Lapin työttömyyslukuja kovin paljon, Keränen sanoo.

Keränen kertoo, että työluPALINJAUKSISTA huolimatta rakennusalalla ei ole Lapissa samalla tavalla ulkomaista työvoimaa kuin esimerkiksi matkailualalla.

– Maaliskuun lopulla saamme tilastotietoa siitä, miten työluPALINJAUKSIA on myönnetty, hän sanoo.

Keränen mukaan tilanteet myös vaihtelevat alueellisesti hyvin paljon. On alueita, joissa työvoimaa ei ole, eikä sinne saada väkeä myöskään pidemmältä.

– Pitäisi ehkä miettiä mitä alueellisen liikkuvuuden kannusteille pitäisi tehdä, Keränen pohtii.

Työvoiman kysely hiljentynyt

Rakennusliiton aluetoimitsija **Jarmo Alatarvas** liiton Rovaniemen palvelupisteestä pitää tilannetta hyvin erikoisena.

– Kun vielä pari vuotta sitten työnantajat soittelivat minulle kysellen hyviä tekijöitä, ollaan tällä hetkellä todella kaukana siitä tilanteesta. Työtilanne on alueella todella huono. Hyvä esimerkki on Ivalon koulun rakennustyömaa, jonne tuotiin virolaisen aliurakoitsijan kautta 30 ulkomaista työntekijää. Paikallisia rakentajia on siellä vain pari, Alatarvas kummastelee.

Alatarvaan mukaan ELY-keskus ei ole ollut yhteydessä Rakennusliiton pohjoisen toimistoihin työluPALINJAUSTA tehdessään. ¶

RAKENNUSLIITON VAKUUTUSKASSA TURVAA RAKENTAJIEN TERVEYTTÄ

Terveystilan seuranta on tärkeää, jotta voidaan puuttua ajoissa mm. korkeaan verenpaineeseen, kohonneeseen diabetesriskiin tai piileviin hampassairauksiin. Terveystarkastuksien avulla osataan hakeutua ajoissa jatkotutkimuksiin ja hoitoon.

Kassan jäsenyys on vapaaehtoinen, ja jäseneksi voivat liittyä liiton A- ja LO -jäsenet. Vuosimaksu on 150 e.

Mitä kassan jäsen saa?

- joka toinen vuosi oikeuden lääkärintarkastukseen ja suppeaan laboratoriotutkimukseen
- joka toinen vuosi oikeuden käyttää hammaslääkärin ja suuhygienistin palveluja 300 eurolla
- kuolemantapauksessa edunsaajalle 500 euron hautausavustus

Edut vain kassan jäsenille

Lisää tietoa rakennusliitto.fi/vakuutuskassa

Rakennusliitto
BYGGNADSFÖRBUNDET

Työpaikalla tarttunut korona on ammattitauti

Koronan jälkitaudit ovat vielä arvoitus.

Jo sen takia ammattitautimääritys kannattaa hankkia.

HELMIKUUN LOPPUUN MENNESSÄ Tapaturma-asiain korvauslautakunta on määritellyt lähes 210 koronasairastumista ammattitaudiksi. Lähes kaikki ammattitautiluokituksen saaneet tapaukset ovat sosiaali- ja terveydenhuollon piiristä.

Rakennusalan koronatautiryppäät eivät ole nähtävästi vielä olleet korvauslautakunnan käsittelyssä. Muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tapausten vähäisyyden vuoksi Tako ei voi tietosuojaesitystä kertoa mitään mahdollisista rakennusalan ammattitautilausuntopyynnöistä.

Koronatartunnat näkyvät myös Rakennusliiton sosiaalipoliittiselle asiantuntijalle **Tiina Nurmi-Kokolle** tulevilla yhteydenotoissa.

– Yritysten luottamushenkilöt ovat kyselleet miten erilaisissa koronatilanteissa pitää toimia.

Vakavat epidemiat ovat olleet rakennusalallakin erittäin harvinaisia. Niinpä altistumisen, karanteenin ja sairastumisen käsitteet ovat tulleet ensimmäistä kertaa työsuojeluvalluuttettujen eteen.

– Altistuminen ei aiheuta yksinomaan oikeuta korvauksiin työtapaturma- ja ammattitautilain mukaan. Jos tartunnan on saanut työmaalla, se kuuluu lakisääteisen korvauksen piiriin, Nurmi-Kokko selventää.

Yksi syy rakennusalan vähäiseen määrään Takon ammattitautilausuntopyynnöissä voi olla se, että työnan-

Koronapandemian taltuttaminen voi vielä onnistua.

tajat eivät ole vielä ilmoittaneet tartunnoista vahinkovakuutusyhtiöille.

– Tämä ilmoitusvelvollisuus ei ole välttämättä aivan selvää työnantajille. Olen ohjeistanut jäseniämme tekemään ilmoituksen itse, jos työnantaja ei ole sitä tehnyt. Joidenkin vakuutusyhtiöiden nettisivuille on avattu ilmoituslomakkeita tätä varten, Nurmi-Kokko kertoo.

Jälkitaudit voivat yllättää

Koronan aiheuttamat jälkiseuraukset saattavat olla pitkäaikaisia. Jälkitaudeista ei tiedetä vielä paljoakaan, mutta tälläkin hetkellä vuoden takaisen pandemian ensiaallon sairastuneista jotkut eivät ole vieläkään päässeet palaamaan normaaliin elämänrytmiin.

– Tästäkin syystä koronailmoitusten tekeminen on äärimmäiseen tärkeää. Silloin pitkäaikaiset terveys-

Tako antaa ratkaisusuosituksia

Tapaturma-asiain korvauslautakunta (Tako) toimii Tapaturmavakuutuskeskuksen yhteydessä. Vakuutuslaitosten tulee pyytää lausuntoa Takolta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa säädetyissä asioissa. Takon lausunnot eivät sido vakuutuslaitosta, mutta pääsääntöisesti vakuutuslaitokset noudattavat Takon antamia ratkaisusuosituksia lähes poikkeuksetta.

Tako on ohjeistanut vakuutuslaitoksia tekemään lausuntopyynnön kaikista koronaviiruksen aiheuttamiin sairauksiin liittyvistä vahinkoilmoituksista.

Koska epidemia leviää täysin hallitsemattomasti, maskipakkoja ja turvavälejä ei noudateta, otamme käyttöön seuraavat toimenpiteet:

1. Ensisijainen tavoite on, että viranomainen sulkisi työmaan
2. Ensi maanantaista lähtien työmaalla saa työskennellä vain, jos on esittävä alle 5 vrk vanha negatiivinen koronatestitulokset. Testin saa ilmaiseksi julkisesta terveydenhuollosta. Tästä vastaa Aliurakoitsija. (maanantaina hankittu paperi => lupa työviikoksi)
3. Maskia on käytettävä jatkuvasti työmaalla. Maskin on oltava kasvoilla viranomaisohjeen mukaisesti. Tästä poikkeuksena syödessä, juodessa tai tupakoidessa. Silloin on oltava vähintään 2m turvaväli
4. Kädet on pestävä saippualla ja vedellä sosiaaliliitoin mennessä ja sieltä lähtiessä
5. Jos työmaalta löydetään työntekijä, joka ei noudata kohtaa 3 ja 4, hänelle määrätään 1500€ sakko ja poistaminen työmaalta loppupäivän ajaksi törkeän työturvallisuusrikkeen vuoksi. Tämä sakkosumma hyvitetään seuraavassa maksuerässä ja siinä ei ole yhtään neuvotteluvapaa.

Edellä mainitut määräykset ovat voimassa toistaiseksi. Ne ovat voimassa vaikka viranomainen sulkisi työmaan määräajaksi.

Laitan tämän tiedotteen whatsapp ryhmään, työmaan portteihin ja oviin ja katson sen silloin tulleen kaikille tietoon.

...ssä, juodessa tai tupako...
...hintaan 2m turvaväli...
...Kädet on pestävä saippualla ja vedellä...
...mennessä ja sieltä lähtiessä...
5. Jos työmaalta löydetään työntekijä, joka ei...
...ja 4, hänelle määrätään 1500€ sakko ja poist...
...työmaalta loppupäivän ajaksi törkeän työtur...
...vuoksi. Tämä sakkosumma hyvitetään seura...
...maksuerässä ja siinä ei ole yhtään neuvottel...

Edellä mainitut määräykset ovat voimassa toistaiseksi. Ne ovat voimassa vaikka viranomainen sulkisi työmaan määräajaksi.

Laitan tämän tiedotteen whatsapp ryhmään, työmaan portteihin ja oviin ja katson sen silloin tulleen kaikille tietoon.

Työmailla näkee villejä koronamääräyksiä. Työnantajalla ei ole sakotusoikeutta. Mikäli työmaallasi on tällaisia ohjeita, kannattaa ottaa yhteyttä Rakennusliittoon.

ongelmat ja mahdollinen työkyvyttömyys tulee korvauksen piiriin.

Koronavirus on biologinen altiste ja se kuuluu työnantajan lakisääteisen ilmoitusvelvollisuuden piiriin. Altistuneiden työntekijöiden listaa on säilytettävä 10 vuotta ja sairastuneista työntekijöistä tietoa on säilytettävä 40 vuotta.

– Ammattitautitapauksissa selvitetään työmaan ja sen sosiaaliliitoinen olosuhteet ja suojautumisen mahdollisuudet.

Työmatkat ja työntekijöiden mahdollinen majoittuminen eivät kuulu ammattitautiseurannan piiriin.

– Voikin kysyä kuuluuko työnantajan velvollisuuksiin taata kunnolliset majoitustilat reissutyöntekijöille. Hotelleissa olisi nyt kapasiteettia tarjolla. Samalla työnantajat voisivat tukea toista koronan aiheuttamista talousongelmista kärsivää yrittäjäkuntaa, Nurmi-Kokko vinkkaa.

Koronatestissä kannattaa käydä aina, kun epäilee mahdollista tartuntaa.

Mitä tietoja tarvitaan ammattitaudin toteamiseen?

Jotta koronaviruksen aiheuttama sairaus voidaan korvata ammattitautina, seuraavien ehtojen pitää täytyä.

- Työntekijällä on todettu koronaviruksen aiheuttama tauti.
- Työssä on ollut koronaviruspositiivisia henkilöitä, joko kollegoja tai asiakkaita. Työntekijä on ollut heidän kanssaan läheisissä tekemisissä.
- Koronavirustautiin liittyvien oireiden ja työssä altistumisen välinen aika on sopinut viruksen tiedettyyn itämisaikaan.
- Tartunnan saaneen työntekijän lähipiirissä ei ole todettu koronavirustartuntoja eikä esiin tule toista todennäköistä tartuntalähdettä.

Uudessa tilanteessa tarvitaan tutkimusta

Koronapandemia vaatii viranomaisten selvitystyötä monella tasolla.

– Korona on meille uusi ammattitauti ja siksi kaikista tapauksista vakuutuslaitos pyytää lausunnon Tapaturma-asiain korvauslautakunnalta. Tällä tavalla taataan kaikkien työntekijöiden yhdenvertainen kohtelu, Työterveyslaitoksen ylilääkäri **Satu Soini** toteaa.

– Koronan pitkäaikaisia lääketieteellisiä vaikutuksia ei vielä tunneta.

Takon toimiston päällikön **Kirsi Salon** mukaan yksi syy, miksi rakennusalan tautiryppäät eivät vielä näy korvauslautakunnan käsittelyssä, voi olla yritysten omien selvitysten keskeneräisyys. Ammattitauti-ilmoituksen tekeminen vakuutuslaitokselle on työnantajan velvollisuus. Salo suosii

telee työntekijöitä tekemään koronatauti-ilmoituksia vakuutusyhtiöille, mikäli tartunta on saatu työmaalla ja jos työnantaja ei ole ilmoitusta tehnyt.

– Vakuutusyhtiö pyytää ilmoituksen jälkeen selvitystä ammattitautitapauksesta ja mahdollisesta altistumisesta.

Salo suosittaa ammattitauti-ilmoituksen tekoa mahdollisimman pian, sillä selvitystyön tekeminen on helppoa tuoreiden tapausten osalta.

Tako on käsitellyt helmikuun loppuun mennessä 251 korona-altistuksesta tehtyä lausuntopyyntöä työtapa- turma- ja ammattitautivakuutuksen perusteella. Näistä 208 tapauksessa katsottiin kyseessä olevan ammattitauti.

Rakennusliiton nettisivuille on koottu Korona ja rakennusala -tietopaketti, josta on hyvä aloittaa, mikäli epäilee koronavirustartuntaa. ¶

Työmaiden olosuhdetarkastuksia ei voi tehdä etänä

Tämä kertomus on esimerkki työnantajan ihmishengistä piittaamattomasta toiminnasta rakennustyömaalla Helsingissä talvella 2021.

Kulkutie ikkunalaudalle, jossa pitäisi seisten maalata ulkopokia.

RAKENNUSLIITTOON tuli yhteydenotto Helsingin ydinkeskustassa sijaitsevalta työmaalta. Liiton toimitsijaa pyydettiin käynnille. Työmaalla oli sosiaalililat siivottomassa kunnossa, vessoista puuttui paperit ja työturvallisuusmääräyksiä rikottiin törkeillä tavoilla. Ainakin osan aikaa työmaalta puuttui juokseva vesi.

Toimitsija pyrki työmaalle tarkastamaan tilannetta, mutta pääsy työmaalle estettiin koronaepidemiaan vedoten. Rakennusliitosta tehtiin tarkastuspyyntö aluehallintovirastoon. Kyse on suhteellisen suuresta korjausrakentamistyömaasta, jossa on töissä yli 100 työntekijää. Valtaosa työntekijöistä on ulkomaalaisia.

Yhteydenotot Rakennusliittoon työmaalta jatkuivat. Sosiaalililat olivat edelleen surkeassa kunnossa, valaistus vaarallisessa mallissa. Putoamissuojauksissa oli pahoja puutteita, jotka olivat selkeästi lain vastaisia ja jopa hengelle vaarallisia. Työmaan yleinen siisteys oli vaarallisen huono,

Ulkopokien maalaaja kehoitettiin kytkemään turvaköysi patteriputkiin.

Putoamissuojauksissa oli pahoja puutteita, jotka olivat selkeästi lain vastaisia ja jopa hengelle vaarallisia.

työmaata kuvailtiin Rakennusliitolle ”rytöläjäksi”. Myös koronatapaus oli ilmennyt. Rakennusliitosta hoputettiin Avia suorittamaan tarkastus työmaalle.

Tarkastus puhelimesta

Lopulta maaliskuussa aluehallintovirastosta saatiin kirjallinen raportti suoritetusta tarkastuksesta. Tarkastus oli suoritettu asiakirjatarkastuksena puhelimen välityksellä. Haastateltu oli vastaava työnjohtaja, turvallisuuskoordinaattori ja työsuojeluvaltuutettu. Tarkastuskertomuksen mukaan suoritettua tarkastusta ei ollut ilmennyt puutteita. Kertomuksessa todetaan myös, että koska tarkastus suoritettiin puhelimesta, saattoi puutteita jäädä havaitsematta.

Koronatapauksia on työmaalla sittemmin ilmennyt enemmänkin. Työntekijöille tietoa korona-altistuksista on kerrottu hyvin huonosti. Ilmapiiri työmaalla on surkea ja osa työntekijöistä pyrkii pois kyseiseltä työmaalta. Etenkin ilmapiiri suomalaisten ja ulkomaalaisten työntekijöiden välillä on huono. Ongelmille ei löydy vastuunkantajaa.

Parannustakin asioissa on sentään tapahtunut sosiaalitulojen siivouksen osalta, nykytilanteesta ne siivotaan päivittäin. ¶

	Etelä-Suomen Aluehallintovirasto Työsuojelun vastuualue	Tarkastuskertomus	2021	1 (2)
2.3.2021				
Työsuojelutarkastus				
Tarkastuspäivä	2.3.2021			
Tarkastusaineisto	Tarkastus on tehty asiakirjojen perusteella.			
Työnantaja	Pylon Rakennus Oy			
Osoite	Eliel Saarisen tie 2, 00400 HELSINKI			
Y- tai rekisteröintitunnus	0738421-1			
Valvontakohde	Rakennustyömaa Hamptons Oy			
Osoite	Erottajankatu 2, 00120 HELSINKI			
Tarkastaja	[REDACTED]			
Työsuojeluvaltuutettu	[REDACTED], Pylon Rakennus Oy (Puhelimitse)			
Vastaava työnjohtaja	[REDACTED], Pylon Rakennus Oy (Puhelimitse)			
Turvallisuuskoordinaattori	[REDACTED], Saraco D&M Oy (Puhelimitse)			
Tarkastuksella käsitellyt asiat				
Tarkastuksella käsiteltiin seuraavia asioita: rakennustyömaan perustaminen, rakennustyömaa-alueen käytön suunnittelu, pölyntorjuntasuunnitelma, rakennustyömaan käyttöönotto- ja tarkastukset, rakennustyömaan henkilöstötilat ja rakennustyössä käytettävät henkilösuojaimet.				
Tarkastus ei kattanut kaikkia työpaikan toimintoja, joten työpaikalle on voinut jäädä puutteita tai epäkohtia, joita tarkastaja ei ole havainnut. Tehty tarkastus ei poista työnantajan vastuuta lainsäädännön asettamista velvoitteista.				
Tarkastuksesta kuullulla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä tekemistään havainnoista. Heillä ei ollut huomautettavaa.				
Tarkastaja [REDACTED]				
Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu työsuojeluhallinnon tietojärjestelmässä 2.3.2021 klo 15.14. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.				
Jakelu	Pylon Rakennus Oy Työsuojeluvaltuutettu [REDACTED], Pylon Rakennus Oy Vastaava työnjohtaja [REDACTED], Pylon Rakennus Oy Turvallisuuskoordinaattori [REDACTED], Saraco D&M Oy			
Postiosoite	PL 7, 13035 AVI	Puhelin	0295 016 000	tyosuojelu.etela@avi.fi
Käyntiosoite	Ratapihanie 9, 00520 Helsinki	www.tyosuojelu.fi		
Työsuojelun vastuualue toimii alueellisenä työsuojeluviranomaisena.				
Teh-20.1				

AVI:n tarkastuskertomuksesta ilmenee, että tarkastus on suoritettu puhelinhaastattelulla.

Työturvallisuustarkastuksia puhelimesta – Kimmo Palonen vaatii toimenpiteitä

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON ylitarkastaja **Ville Lappalainen** työskentelee työsuojelun vastuualueella rakennustiimin vetäjänä. Lappalaisen mukaan tarkastajille on annettu mahdollisuus suorittaa tarkastuksia vaihtoehtoisin tavoin asiakirjatarkastuksena tai virtuaalivastuun tarkastuksena.

Ohje on, että työmaalle, jolla on löytenyt kahden viimeisen viikon aikana koronatartuntoja, ei mennä paikan päälle.

– Työmaiden olosuhdetarkastuksia ei tietenkään voida tehdä etänä. Työturvallisuussuunnitelmia voidaan tar-

kastaa asiakirjoista, mutta ei niiden todellista toteuttamista. Se on haasteena nyt, Lappalainen sanoo.

Esavin rakennusalan tarkastajien toimesta on tehty asiakirjatarkastuksia 22 prosenttia tarkastuksista ajalla 1.11.2020–9.3.2021. Vuotta aiemmin vastaavalla ajanjaksolla asiakirjatarkastukset olivat 7 prosenttia tehdyistä tarkastuksista. Korona on siis lisännyt etänä tehtyjen asiakirjatarkastusten määrän kolminkertaiseksi.

Rakennusliiton varapuheenjohtaja **Kimmo Palonen** vaatii muutosta asiaan. Etäyhteyksillä suoritettujen asiakirjatarkastukset eivät lisää alan työntekijöiden turvallisuutta.

– On löydettävä toimintatapa, jolla aluehallintoviraston tarkastajat voivat tehdä työnsä turvallisesti mutta myös rakennusalan työntekijöiden turvallisuuden vaarantavat epäkohdat löydetään ja niihin puututaan.

– Jos Avi:in tulee ilmoitus vakavista rikkomuksista työmaalla, on oltava mahdollista tehdä tarkastus paikan päällä, riippumatta koronatilanteesta.

– Jos Avi:in tulee ilmoitus vakavista rikkomuksista työmaalla, on oltava mahdollista tehdä tarkastus paikan päällä, riippumatta koronatilanteesta. Kyetäänhän terveydenhuollossakin toimimaan suoraan koronapotilaiden kanssa, Palonen toteaa.

Kaupungin koulu-urakka työllistää myös työttömiä

Julkisilla hankinnoilla on mahdollista luoda työpaikkoja työttömille. Kuntapäätäjät voivat luoda sellaiset kilpailutussäännöt, joiden avulla työttömät pääsevät helpommin töihin.

KOUVOLASSA ALOITETTIIN maaliskuun alussa Sarkolan koulun rakennustyöt. Vanhan, jo puretun sisäilmaongelman opinahjon tilalle pystytettävän uudisrakennuksen urakkasopimus on harvinainen, sillä se velvoittaa urakoitsijaa työllistämään 2 työtöntä kokoaikaiseen työsuhteeseen. Työtunteja on työsuhteessa kerryttävä vähintään Kelan ja työttömyyskassojen edellyttämä työssäoloehdon minimimäärä eli 18 tuntia viikossa.

– Urakoitsija vastaa työllistettävien palkkaamisesta. Palkattavat henkilöt voivat olla työmarkkinatuen saajia, kuulua nuorisotakuun piiriin tai olla henkilöitä, joiden sairaus tai vamma olennaisesti vaikeuttaa työllistymistä, Kouvolan kaupungin tilapalvelujen rakennuttajapäällikkö **Anneli Vartiainen** kertoo.

Työmarkkinatuen osalta työllistettävien on oltava pitkäaikaisyöttömiä. Hankintasopimuksessa toivotaan, että töihin palkattaisiin ensisijaisesti kouvolaalainen työtön. Työllistämisyksikön pituus on vähintään 9 kuukautta.

Työpaikan ei tarvitse välttämättä olla työmaalla, vaan pääurakoitsija voi palkata työntekijän myös muualle organisaatiossaan. Mikäli työmaan aliurakoitsijalla on sopivia työtehtäviä, työllistämisyksiköä voidaan siirtää aliurakoitsijalle.

– Kvr-urakoitsija vastaa kuitenkin ehdon täyttymisestä, Vartiainen muistuttaa.

– Urakoitsija on toimittanut jo tarjouksen liitteenä työllistämisyksikön suunnitelman. Teemme siitä seuranta. Se on samanlainen sopimusehto muiden joukossa. Siihen liittyy myös sopimussakko.

Vartiainen mukaan kaupungin hankintojen työllistämisehto periytyy Kouvolan kaupunkistrategiasta.

– Hankinnoilla on edistettävä työllistämistä. Mikäli hankintaan soveltuu työllistäminen, se otetaan mukaan tarjouspyyntöön. Työllistämisehdon kytkemistä hankintasopimukseen selvitetään, kun hankinnan arvo on

yli 200 000 euroa ja kesto vähintään 1,5–2 vuotta.

Kouvolassa on linjattu, että vuosittain on löydyttävä vähintään 3 työllistämisehdolla höystettyä hankintasopimusta. Vartiainen uskoo, että työttömille pystytään järjestämään työtilaisuuksia myös muissa kuin rakennusalan hankinnoissa.

Vartiainen ei ole kuullut, että muut kunnat olisivat ottaneet käyttöön vastaavaa työllistämisaatimusta. Kiinnostusta on kuitenkin ollut

– Meillä tätä on kokeiltu aikaisemmin muissa kuin rakennushankkeissa, Vartiainen.

Kouvolan kaupungin hankinnoissa korostetaan yleisesti sosiaalista vastuuta. Työllistäminen hankinnoilla on yksi tavoite nimenomaan kestävän kehityksen ja yhteiskuntavastuun edistämisen päämäärälle.

Pilottihanke myös urakoitsijalle

Sarkolan koulua urakoi Lehto Toimitilat. Aluejohtaja **Kimmo Hyryn** mukaan työllistettäviä ei ollut vielä maaliskuun ensimmäisellä viikolla palkattu.

– Työmaa on juuri käynnistynyt. Hoidamme asian urakan edetessä, Hyry kertoo. →

Kouvolassa on linjattu, että vuosittain on löydyttävä vähintään 3 työllistämisehdolla höystettyä hankintasopimusta.

THL:n pilotti-hankkeita ja esikuvia naapurista

HANKINNOISTA DUUNIA eli Handu-yhteishankkeessa kehitettiin vuosina 2015–2017 julkisilla hankinnoilla työllistämisen malli heikossa työmarkkina-asemassa olevien nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja ikääntyneiden työntekijöiden työllistämiseen.

Hankkeeseen osallistuivat Helsingin, Vantaan, Espoon ja Oulun kaupungit.

Sosiaalisia innovaatioita ja työtä julkisilla hankinnoilla eli SIEPP-hanke toteutettiin vuosina 2017–2020. Helsingin ja Vantaan lisäksi yhteistyössä oli mukana Ruotsin kansallinen hankintaviranomainen Upphandlingsmyndigheten.

Ruotsissa on otettu käyttöön etableringsjobb-järjestelmä, jonka tarkoitus on helpottaa vaikeasti työllistyvien ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä. Ohjelmassa on mahdollista yhdistää työtekoa ja koulutusta. Osatyökykyisiä varten Ruotsissa on Samhall-yhtiö, joka työllistää 20 000 ihmistä muun muassa kiinteistön- ja aluehuoltoon, siivoukseen sekä vanhustenhoitoon.

Rakennusliitto haluaa, että julkisissa hankinnoissa kiinnitetään huomiota työuransa alussa olevien nuorien ja työuransa loppuvaiheessa olevien ammattilaisten työllistymiseen.

Työtehtävät suunnitellaan palkattavan työntekijän osaamisen mukaisiksi. Työllistämiskrytointi on Hyrylle ensimmäinen.

– Teemme työllistämishanketta hyvässä yhteistyössä Kouvolan kaupungin kanssa. Tämä on pilottihanke molemmille osapuolille, Hyry toteaa.

Kuntaliiton johtavan lakimiehen **Katariina Huikon** mukaan THL:n vetämissä pilottihankkeissa on kokeiltu työttömien työllistämistä julkisissa rakennushankkeissa.

– *Hankinnoista duunia* ja *SIEPP*-hankkeissa on pilotoitu erilaisia tapoja liittää työllistämisehtoja eri hankintoihin.

Vantaan kaupunki tarjosi Hankinnoista duunia -pilotissa työttömille LVI-alan töitä. Oulussa kokeiltiin työllistämistä kadunrakentamisessa ja rakennussiivouksessa.

Kuntaliitossa sijaitseva Julkisten hankintojen neuvontayksikkö auttaa tarvittaessa myös kuntapäätäjiä hankintasopimusten tekemisessä. Kuntien rakennusurakat ovat osa perusneuvontaa.

Viime vuonna julkaistiin *Kansallinen julkisten hankintojen strategia*, jonka valmistelusta vastasivat valtionvarainministeriö ja Kuntaliitto. Strategia on osa *Hankinta-Suomi* -kehittämishjelmaa.

– Strategian yhtenä teemana on hankintataitojen kehittäminen, Huikko toteaa.

Julkishallinnon sosiaalisen yhteiskuntavastuun avuksi on luvassa työllistämisen vauhdittamisohjelman lisäksi työkaluja ihmisoikeusriskien tunnistamiseen ja huomioimiseen kotimaisissa hankinnoissa. Rakennusalan alihankinnan ihmisoikeusrikkomuksiin on törmätty myös Rakennusliitossa, joten tällaisille työkaluille on käyttöä.

Julkisiin hankintoihin käytetään vuosittain 35 miljardia euroa verovarvoja. Rakennusliitto haluaa, että julkisissa hankinnoissa kiinnitetään nykyistä enemmän huomiota sekä työuransa alussa oleviin nuorien että työuransa loppuvaiheessa olevien ammattilaisten työllistymiseen. ¶

Julkisten urakoiden kilpailutuksessa on vielä viilattavaa

JUKKA NISSINEN

TYÖTTÖMYYS oli 1990-luvun alusta tuttu ilmiö monille. Oma työttömyyteni katkesi muutamaksi kuuksiksi, kun pääsin parantamaan ATK-taitojani taittajille ja toimittajille suunnatulla työllisyyskursilla. Erään uusimaalaisen radanvarsikaupungin kauppaoppilaitos oli voittanut kilpailutuksen halvimmalla tarjouksellaan. Oppilaitos ei kuitenkaan ollut ottanut huomioon, että lehtialalla käytettävä QuarkXPress-taitto-ohjelma oli kallis ja suojattu fyysisesti kopioinnilta. Niinpä lisensoija hankittiin vain puolelle kurssilaisista. Oppitunnit vedettiin sitten parityöskentelyynä samalla tietokoneella. Opimme pelaamaan korttia koulun lähiverkossa.

Muutama vuosi myöhemmin opiskelin sosiaalipoliittikkaa Helsingin yliopistossa ja pääsin mukaan muutotaloksiin, kun laitoksen tilat siirtyivät Kalliosta Kruunuhakaan. Muutotaloista on jäänyt mieleen juuri

remontoidun kerrostalon jojon lailla käyttäytyvä hissi. Valtion rakennushankkeen hissikilpailutuksen oli voittanut se EU:n halvin hissiyhtiö.

Onneksi julkisten hankintojen kilpailutus on parantunut 30 vuoden takaisesta pelkkään tarjoussummaan perustuvasta päätöksenteosta. Erityisesti kuntapäätäjillä on mahdollisuus sorvata kilpailutuksien sääntöjä niin, että paikalliset yritykset ja työntekijät työllistyivät paremmin.

Kouvolassa rakennusurakoiden kilpailutus ei ole aina tuonut keikkoja alueen omille rakennusyhtiöille. Yritysten on vaikea pitää omaa referenssilistaansa niin tuoreena, että se mahdollistaisi pääsyn Sarkolan koulun kokoisten hankkeiden urakoitsijaksi. Kouvolassa vaadittiin, että toiselle tarjouskierrokselle pääsivät sellaiset yritykset, jotka olivat tehneet vuoden 2015 jälkeen vastaavanlaisen urakan valmiiksi. Lopulta voiton vei valtakunnallisesti toimiva Lehto Tilat, jonka tarjous oli alle kustannusarvion ja yrityksellä oli esittää tarpeeksi tuoreita referenssikohteita.

Kaksivaiheisen kilpailutuksen säännöt olivat kouvolaisten omassa päätösvallassa.

Aidosti asiantuntevaa palvelua!

Meillä hinnat sis. alv 24%

Verkkokaupamme on aina auki!
ikh.fi

PAINATUSPALVELU MEILTÄ OSTETTUIHIN VAATTEISIIN!

Kysy yrityksellesi edustavia työvaatteita omalla logollasi!

PATRON®
SAFETY 1ST

Työvaatteet

- värit: fl. keltainen/musta, fl. oranssi/musta ja fl. punainen/musta

K O P

RANDAL

Softshell-takki

- 320 g/m² polyesteri
- tuulenpitävä, vettähylkivä ja hengittävä
- resorit hihansuissa
- EN ISO 20471:2013 luokka 2
- koot: XS-5XL

PAT569K/O/P-XS/5XL

89,-

Myös naisten malli!

TRITON

Stretch-housut riipputaskuilla

- 80% polyesteri, 20% puuvilla - 290 g/m²
- Cordura-vahvikkeet polvilla
- riipputaskut
- polvisuojataskut
- lahkeita mahdollisuus pidentää 6 cm
- EN ISO 20471:2013 luokka 1
- koot: S-5XL, D88-D116

PAT542K/O/P- S-5XL/D88-D116

89,-

Sievi

flexstep® 3D-dry

SieviSole-X

Turvajalkine ViperX Roller H+

- uusi merkittävästi turvallisempi SieviSole-X tekstiilinaulasuoja
- päällinen kestävä haljasnahka
- komposiitti varvasuoja
- Sievi DUAL Comfort -pohjallinen
- koot: 35-47

SK52150A-35/47

179,-

JSP

Suojakypärät Evo Lite Linesman

- UV-suojattu ABS-muovi
- ilmastointiaukot
- vaihdeettava hikinauha
- portaattomasti säädettävä pääpanta
- sisäosassa 6-piste kiinnitys
- EN397

Keltainen SHJSP014K

Oranssi SHJSP014O

Sininen SHJSP014S

Valkoinen SHJSP014

39,- kpl

Tarjoukset voimassa 30.4.2021 saakka. Hinnat sis. ALV 24 %. Pidätämme oikeuden hintamuutoksiin.

Katso lähin

-kauppiaasi: ikh.fi

Mika Hokkanen

- LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry:n toimitusjohtaja vuoden 2020 alusta lähtien.
- Työskennellyt aiemmin Rakennusteollisuuden työmarkkinajuristina sekä Suomen Benssiinkauppiaitten ja Liikennepalvelualojen Liitto SBL:n toimitusjohtajana.

Mika Hokkanen kutsuu talotekniikan työturvallisuustalkoisiin sekä työnantajat että -tekijät.

”Korjausrakentamisen kulmakerroin on liian pieni”

Koronan takia tyhjillään olevat julkiset tilat olisivat hyvä kohde lvi-remontille, LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry:n toimitusjohtaja Mika Hokkanen vinkkaa.

MIKKA HOKKANEN aloitti LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry:n toimitusjohtajana juuri ennen koronapandemian puhkeamista vuoden 2020 alussa. LVI-ala on saanut oman osansa korona-ajan riennoista.

– Teimme viime keväänä yhdessä Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL:n kanssa urakoiden maksuaikoja koskevan selvitystyön. Pidentyneet maksuajat ovat ongelmallisia aliuurakoitsijoille, Hokkanen kuvaa tiukentunutta taloustilannetta.

Taloustilanne ei ole parantunut ja urakoiden maksatus takkuua edelleen. Remontit ovat LVI-alan yritysten merkittävä tulonlähde ja koronapandemia on esimerkiksi hidastanut päätöksentekoa välttämättömienkin saneeraus- töiden aloittamisesta.

– Uudisrakentaminen on pysynyt kohtuullisen hyvin käynnissä, mutta korjauspuoli on hiljentynyt. Isot taloyhtiöt ovat viivästyttäneet hankkeita ja suunnittelu on ollut vähäistä. Huoltopuolella tehdään vain välttämättömimmät toimenpiteet. Tähän korona on iskenyt kovasti.

Hokkanen harmittelee sitä, että valtiolla ja kunnilla ei ollut valmiutta

nopeuttaa remonttien aloittamista. Tyhjä julkiset tilat olisivat olleet harvinaisen hyvä tilaisuus tehdä rakennusten elinkaareen liittyviä pakollisia korjaus- ja uudistustöitä.

Ilmastonmuutoksen torjumistyös- sä tarvitaan putki- ja ilmastointiasenta- jan osaamista. Lämmönsäästö ja uudet energiantuotantotavat eivät onnistu ilman asiaan kuuluvaa tekniikkaa.

– Valtiovallan asettama kulma- kerroin korjausrakentamisessa on liian pieni. Yhteisiä kestävän kehityksen tavoitteita ei saavuteta ilman kannustin- ja tukimuotoja. Ympäristöministeriö on arvioinut, että korjausvelan määrä on 50 miljardia euroa, Hokkanen pe- rää julkisen rahoituksen lisäämistä.

Samalla hallinnon tukiviidakko pitäisi yksinkertaistaa, jotta rahat ohjautuisivat oikeisiin kohteisiin. Hokkanen käyttää esimerkkinä viime aikoina tapetilla ollutta kotitalous- vähennystä. Omakotitalon osakas voi esimerkiksi vähentää energiare- monttinsa palkkakuluja. Sen lisäksi ELY-keskukselta voi hakea avustusta öljypolttimen korvaamiseen. Kerrostalo- yhtiön osakkaalle vastaavat remontit on kustannettava omasta pussista. Taloyhtiöremontit olisi mahdollista

nyvittää samalla lailla verohelpotusten lähteeksi, mikäli poliittiset päättäjät niin haluaisivat.

– Silloin oltaisiin samalla viivalla riippumatta asumismuodosta. Sillä tuettaisiin kestävä kehitystä ja yhteis- tä tavoitetta.

Mistä lisää tekijöitä?

LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry:n jäsenyritysten koko vaihtelee kansain- välisistä pörssiyrityksistä muutaman työntekijän työllistäviin yrityksiin.

– Saimme viime vuonna lisää jäse- niä. On mukava huomata, että liiton toimintaa arvostetaan ja halutaan olla toiminnassa mukana.

Työvoimapula on arkipäivää LVI-alallakin. Talotekniikan perus- tutkintoa uudistettiin juuri. Yhtenä tavoitteena oli tuoda opetusta lähem- mäksi työelämää.

– Olemme pyrkineet viestimään alan vetovoimasta opinto-ohjaajille, nuorille ja heidän vanhemmilleen. Haluaisimme myös tyttöjä enem- män koulunpenkille. Talotekniikan järjestelmät kehittyvät vaativammiksi, mikä tarjoaa mielenkiintoisia haasteita tulevaisuudessakin.

LVI-alan tapaturmataajuus on hieman korkeammalla muuhun raken- nusalaan verrattuna. Viime vuonna LVI-alan tapaturmataajuus oli 22,6, kun koko rakennusalan tapaturmataa- juus oli 18,9.

– Tämä vaatii sekä työnantajien että työntekijöiden asenteiden muok- kaamista. ¶

YT-neuvottelut ovat **rankka rasti**

Parman Kangasalan tehtaan entinen pääluottamusmies Tommi Rönö oli neuvottelemassa tehtaan lopettamisesta.

YT - ELI YHTEISTOIMINTANEUVOTTELUT perustuvat yhteistoimintalakiin. Yt-lain tarkoituksena on edistää yrityksen ja sen henkilöstön vuorovaikutusta sekä kehittää yrityksen toimintaa yhdessä. Monessa yhteydessä henkilöstön edustajat ovat kuitenkin kommentoineet, että yt-neuvottelut ovat lähinnä irtisanomisneuvotteluita,

vaikka yhteistoimintalaki säätelee paljon muutakin kuin irtisanomisia.

Miltä tuntuu, kun tilanne osuu omalle kohdalle? Rakennusliiton valtuuston väistynyt varapuheenjohtaja **Tommi Rönöllä** on siitä omakohtaista kokemusta.

Rönö oli työskennellyt Parma Consoliksien Kangasalan tehtaalla 20 vuotta. Hän oli tehtaan pääluottamusmies vuodesta 2014, mutta oli ollut varaluot-

Muista nämä, jos sinut irtisanotaan tai lomautetaan yt-neuvotteluissa!

1

Huolehdi, että paperit ovat kunnossa. Tarvitset kassaan lähetettävän päivärahahakemuksen lisäksi työsopimuksen, irtisanomis- tai lomautusilmoituksen sekä palkkatodistuksen.

2

Varmista että jäsenyytesi on kunnossa, eli olet maksanut kassan jäsenmaksut. Työnantajaperinnässä nämä ovat useimmiten kunnossa, mutta itsemaksavien kohdalla tämä on erityisen tärkeää.

3

Ilmoittaudu TE-toimistoon. Tämän voi tehdä jo ennen työttömyyden alkua, mutta se on tehtävä viimeistään 1. työttömyyspäivänä. Jos ilmoittautuminen viivästyy, syö se päivärahapäiviä, sillä päätöksiä ei juuri koskaan tehdä taannehtivasti.

tamusmiehenä jo ennen sitä. Yt-neuvottelut olivat tuttua toimintaa.

– Kyllä minun aikanani taisi olla yt-neuvotteluita 5–6 kertaa. Osassa ihmisiä lomautettiin, osassa irtisanottiin, Rönö kertoo.

Rönön mukaan luottamusmiehes pystyi aina aiemmin seuraamaan yrityksen tilauskantaa ja työmäärää tehtaan kuormitustaulun kautta.

– Kyllä siitä sai aika selkeän kuvan tilanteesta. Sitä seuratessa rupesi aina odottamaan, että koskahan yt:t alkavat.

Shokkipäätös

Vuoden 2019 toisen vuosipuoliskon tapahtumat tulivat silti Rönölle yllätyksenä.

– Elokuussa 2019 tuli kutsu yt-neuvotteluihin, joissa arvioitiin tehtaan vähennystarpeeksi noin 30 henkilöä. Sitten yt-neuvottelut yht’äkkiä lopetettiin ja aloitettiin uudet, joissa tieto tehtaan lopettamissuunnitelmista tuli, Rönö muistelee.

Rönö oli Kreetalla lomalla, kun hän sai tiedon Kangasalan seinäelementtitehtaan lopettamissuunnitelmista. Myös toimitilarakentamisen runkoelementteihin keskittynyt Ruskon tehdas oli lopettamishuhan alla. →

Työttömyyskassa apuna tiukassa paikassa

RAKENNUSKASSA ei jätä lomautettuja tai irtisanottuja yksin. Kassan kehityspäällikkö **Jere Ketola** kertoo kassan kehittämästä palvelusta, joka vieään jäsenen lähelle silloin, kun kyseessä on yt-neuvottelujen seurauksena lomautuksia tai irtisanomisia.

– Ensin meidän pitää tietysti saada tieto yt-neuvotteluista. Useimmiten se saadaan luottamusmiehitä tai liiton omilta toimitsijoilta. Olemme tehneet valmiiksi info-materiaalia, joka käydään läpi yhteisessä tilaisuudessa, Ketola kertoo.

Normaalitilanteessa työttömyyskassa on järjestänyt paikan päällä isoja infotilaisuuksia koko henkilöstölle. Nyt korona-aikana infoja järjestetään joko virtuaalisesti tai sitten pienemmissä ryhmissä. Tärkeä yhteyshenkilö kassalle on yrityksen luottamusmies. Käytännön järjestelyjen takia kassa on yhteydessä myös työnantajaan.

– Viimeisin tilanteemme oli Parman Forssan tehtaalla marraskuussa. Infot järjestettiin kerralla 25 henkilön ryhmille koronarajoituksista johtuen. Kyseessä olivat laajat lomautukset ja jonkin verran irtisanomisia.

Tilaisuudessa käydään läpi se kaikki, mitä ihminen kohtaa tullessaan irtisanotuksi tai lomautetuksi.

– Ajatuksena on tarjota tiiviisti tieto siitä, mitä työntekijän pitää itse hoitaa, jotta päivärahamaksumu tapahtuu sujuvasti ja nopeasti. Käymme läpi päiväraha- ja verotusasioita ja usein myös paikallisella TE-keskuksella on oma osuutensa tilaisuudessa, Ketola sanoo.

"Me pyysimme työnantajalta skenaarioita siitä, mitä tapahtuu. Me pyysimme, he vain tekivät."

– Se loma meni sitten siinä. Vaikka tiesin, etten pysty juuri sillä hetkellä mitään tekemään, asia oli mielessä koko ajan.

Rönö kertoo odottaneensa, että asiasta todella neuvoteltaisiin työntekijäpuolen kanssa yhdessä. Siltä se ei kuitenkaan tuntunut. Tuntui selvältä, että tehdas lopetetaan. Sitäkään ei juuri mietitty, kuinka henkilöstöä voitaisiin työllistää yrityksen muissa toimipaikoissa.

– Me pyysimme työnantajalta skenaarioita siitä, mitä tapahtuu. Me pyysimme, he vain tekivät.

Yt-neuvottelut kestivät 6 viikkoa. Neuvotteluita pidettiin 1 per viikko. Työnantaja olisi halunnut tapaamisia vielä harvemmin.

– Oli se aika rankka jakso. Kun omat kyselivät aina tapaamisen jälkeen, että mitä siellä tehtiin eikä ollut oikein mitään kerrottavaa. Kerroin kyllä kaiken mitä oli. Työntekijät olivat koko ajan tukenani, Rönö kiittelee.

Rönön mukaan myös Rakennusliiton apu tuli tarpeeseen.

– Olen saanut liitosta koulutusta yt-neuvottelujen käymisestä. Lisäksi mukana oli koko matkan ajan liiton lakimies **Mia Sinda**.

Turhaa työtä

Neuvottelut etenivät omalla väijäämättömällä painollaan. Molempien tehtaiden yt-neuvottelut päättyivät samaan aikaan. Rönö sai aamupäivällä tiedon Ruskon tehtaan lopettamisesta.

– Kun se viesti tuli, sai se miettimään, että mitenhän tässä käy, Rönö sanoo.

Kun Kangasalan tehdas päätettiin sulkea, tuntui Rönöstä siltä, että 6 viikkoa oli mennyt täysin hukkaan.

– Tuntui, että oltiin tehnyt turhaa työtä.

Nyt tulevaisuus kuitenkin tuntuu valoisalta. Rönö on jo suunnannut kohti uusia seikkailuja. ¶

Yt-laki uudistuu – työntekijöiden tiedonsaantioikeus paranee

– **YT-LAKIA ON KUTSUTTU** kampaviineri- ja pullansyöntilaksi. Istutaan kokouksessa ja keskustellaan, mutta ei oikeastaan neuvotella, SAK:n päälakimies **Timo Koskinen** toteaa.

Uusi yt-laki on kuitenkin valmisteilla ja se voi olla voimassa jo vuoden 2022 alusta. Mitä muutoksia uusi laki tuo?

Koskinen mukaan yksi muutos on vaatimus jatkuvasta keskustelusta, eli vuoden aikana yhteistä asioista pitäisi keskustella henkilöstön kanssa 4 kertaa. Keskustelua pitäisi käydä joko nykyisenkaltaisessa yt-toimikunnassa, mutta muunkinlainen järjestely käy.

– Henkilöstön edustajan tiedonsaantioikeuksiin tulee myös täsmennys, joka koskee yt-neuvotteluissa tehtäviä muutosehdotuksia ja niihin vastaamista; kun työntekijäpuoli tekee kysymyksen kirjallisesti, on työnantajan vastattava kirjallisesti ja perustellen, Koskinen kertoo.

Lisäksi neuvotteluihin osallistuvia henkilöitä pitäisi kouluttaa yt-neuvotteluissa käsiteltävistä asioista työajalla ja palkallisesti.

– Uuteen lakiin ei tule mitään ihmeellisiä parannuksia, mutta kyllä se hieman parantaa työntekijöiden asemaa, Koskinen sanoo.

Tällä hetkellä yt-neuvotteluiden käymistä vaaditaan yrityksissä, joissa on vähintään 20–30 henkilöä. Tätä rajaa ei lasketa uudessa laissa.

"Kun neuvotteluja käydään, kannattaa dokumentoida kaikki. Kuka sanoi, mitä sanoi, keitä oli todistajina. Ja kun jostain sovitaan, se pitää tehdä kirjallisesti."

- Jo tällä hetkellä 9/10 Suomessa toimivista yrityksistä on alle 10 henkilöä töissä. Olisi järkevää, että tuo olisi rajana, sillä silloin todellinen tilanne ja laki vastaisivat toisiaan. Yritysten koko myös pienenee koko ajan.

Oikeuksia pitää käyttää

- Työntekijöiden edustajan pitää vaatia oikeuksiaan ja käyttää niitä. Mikäli työnantaja ei kiinnosta noudattaa yt-lakia, tulee ottaa yhteyttä yhteistoominta-asiamieheen, joka valvoo yt-lain toteutumista, Koskinen neuvoo luottamushenkilöitä.

Koskisen toinen neuvo koskee tapahtumien kirjaamista.

- Tämä on tällainen juristin näkökulma; kun neuvotteluja käydään, kannattaa dokumentoida kaikki. Kuka sanoi, mitä sanoi, keitä oli todistajina. Ja kun jostain sovitaan, sekin pitää tehdä kirjallisesti, Koskinen kertoo.

Jos neuvottelujen jälkeen vaikuttaa siltä, että työnantaja on jo tehnyt päätökset etukäteen, neuvottelujen päätöksen voi riitauttaa. Siitäkin on jo oikeuskäytäntöä.

- Laki vaatii, että päätökset tehdään vasta sitten, kun neuvottelut on käyty. Eli on edettävä ikään kuin hetkessä. Työntekijöillä on oikeus saada asianmukaista tietoa ja esittää oma näkemyksensä.

Kolmantena neuvona Koskinen mainitsee yhteistyötaitojen opettelemisen.

- Ei auta, vaikka olisit oikeassa, jos sinulla ei ole yhteistyökykyä ja viestit asiattomasti. Vaikka olisi tilanteessa kuinka kiihtynyt, se ei saa vaikuttaa käytökseen. Vaikka jokin asia ottaa päähän, on esitettävä vastalauseensa kylmän viileästi.

Neljänneksi Koskinen kannustaa talousosaamisen parantamiseen työntekijäpuolella.

- Työnantajan pitäisi kouluttaa henkilökuntaa lukemaan tilinpäätöksiä, osavuositarkastuksia, ymmärtämään, kuinka paljon on lainaa tai kuinka lähellä konkurssi on.

Esimerkiksi Rakennusliitto kouluttaa luottamusmiehiä yt-neuvotteluihin liittyvistä asioista. Sen lisäksi liitolla on luottamusmiehille verkkokoulutusta *Taloustieto yhteisen menestyksen tukena.* ¶

YHDISTÄMME.

Rakennusliiton työväilytys on jäsenetusi. Kyseessä on helppo digitaalinen alusta, jolla työnhakijat ja työpaikat kohtaavat.

Työpaikkaa järjestelmästä voivat hakea liiton jäsenet, ja työpaikkailmoituksia jättää alan yritykset. Välitämme myös koulutussopimus- ja oppisopimuspaikkoja.

Tee järjestelmään oma työnhakijaprofiili ja hae töitä! Voit lisäksi tehdä paikkavahdin, joka ilmoittaa sinulle sopivista avoimista työpaikoista. Käyttö tapahtuu tietokoneella e-Asiainnin kautta, ja älypuhelimella helposti mobiilijäsenkortin kautta.

urapalvelut.rakennusliitto.fi

► **Lisätietoja:** Asiakaspalvelu ja tuki, ma-pe 9-15, p. 020 690 231, tuki@rakennusliitto.fi

Rakennusliitto
BYGGNADSFÖRBUNDET

Kokkolalaisfirma tekee melkein kaiken itse

Kaikki kehuvat työilmapiiriä Nyconilla

Jos pitäisi löytää työpaikka, jossa on Suomen paras ilmapiiri, olisivat kokkolalaisen Nycon Oy:n työmaat siihen vahva ehdokas.

KYSYIPÄ ASIAA sitten työnantajalta, kaikki kiittävät kilvan yhteishenkeä.

– Työkaverit ovat supervoimia ja työnantajan kanssa tullaan erinomaisesti juttuun. Täällä on oikein ilo tehdä töitä, sanoo kerrostalotyömaalta tavoitettu firman pääluottamusmies **Taisto Laasanen**.

– Meille hyvä henki on oikein periaate, vahvistaa Nyconin perustaja ja toimitusjohtaja **Håkan Nyman**.

Omat kaverit tekevät melkein kaiken

Kokkolalaisen Nyconin tavaramerkki on omana työnä tekeminen.

– Laatoittajat ovat vielä ulkopuolisia, toimitusjohtaja Nyman myöntää.

Nyconin työmaalle ei tule valmiiksi mitattua ja väännettä rautaa vaan kaikki tehdään paikan päällä.

– Minä tykkään itse katkaista ja vääntää rautaa. Jos raudat tulevat valmiina, ovat ne usein vääränlaisia, mutta itse kun tekee, ne ovat just eikä melkein, raudoittaja **Juha Rintala** sanoo.

Päáluottamusmies Taisto Laasanen (vas) ja mittakirvesmies Petri Viitala kehuvat firman henkeä.

"Me haluamme olla avoimia ja tehdä reilua yhteistyötä. Ammattiliiton toimitsijat ovat meille aina tervetulleita."

– Olin kerran työmaalla, jonne raudat tuotiin ulkopuolelta. Sitten satoi metri lunta ja sinne ne jäivät, lumen alle. Keväällä löytyivät.

Rintala on raudoittaja jo toisessa polvessa. Hän on raudoittanut pitkälti yli 20 vuotta ja työ maistuu yhä.

– Täällä pääsee silloin tällöin urakalle, mikä tietysti meikäläiselle sopii. Tulee vähän vankempi tilinauha.

Kuten kaikki muutkin, Rintala suitsuttaa yhteishenkeä.

– Pirun hyvä porukka. Ja meillä lentää huuli jatkuvasti. Huumoria pitää olla, ei muuten tule työstä eikä elämästä mitään, itsekin humoristiksi tunnustautuva Rintala vakuuttaa.

– Työt tehdään kunnolla, mutta puheet ovat hauskoja.

Nosturinkuljettajalle töitä maan pinnallakin

Melkein kaikki Nyconin työntekijät ovat järjestäytyneet Rakennusliittoon. Alihankkijat ovat vähissä ja vuokramiehet suorastaan harvinaisia. Kaikki mahdollinen pyritään tekemään omalla väellä.

– Kun nosturinkuljettajalla ei riitä nostettavaa, häntä ei lomauteta, vaan töitä järjestetään maan pinnalla, pääluottamusmies Taisto Laasanen tietää.

– Eikä nosturinkuljettaja ole ulkopuolinen vaan Nyconilla töissä. Nosturi on vuokrattu firman käyttöön.

Laasanen jatkaa luetteloita siitä, mitkä kaikki tehdään omana työnä:

– Talon kirjoissa on neljä maalaria. Oma siivooja siistii paikat. Mittamieskin on talon väkeä. Ei ole menty siihen, mihin monet firmat ovat menneet eli että mittapalvelut ostetaan ulkoa.

Hyvä työilmapiiri on todistettu oikein tutkimuksellakin. Kun työntekijöille tehtiin työhyvinvoinnista kysely, sai työilmapiiri huippupisteet.

– Monet meistä ovat tunteneet toisensa ja tehneet töitä yhdessä vuosikymmeniä. Olemme jotenkin hitsautuneet yhteen.

Päaluottamusmies antaa tunnustusta myös työnantajalle. Asiat on hoidettu ilman isompia ongelmia.

Nyconilla on joskus päästy tekemään jopa yhteisurakkaa.

– Nyt meillä on menossa hiljainen vaihe, mutta pian alkaa kaksi uutta kohdetta ja silloin arvatenkin päästään taas urakatöihin, Laasanen ounastelee.

Toimitusjohtaja: hyvä henki parantaa tulosta

Kun työntekijät näin kehuvat ilma- piiriä ja työnantajaakin, pitää oikein kysyä toimitusjohtajalta, miten firma on tämän tehnyt.

– Me haluamme olla avoimia ja tehdä reilua yhteistyötä. Ammattiliiton toimitsijat ovat meille aina tervetulleita.

Toimitusjohtaja Nyman kertoo itsekin aloittaneensa kirvesmiehenä. Jo tuolloin hän havaitsi, kuinka tärkeää

– Minä tykkään itse katkaista ja vääntää rautaa, raudoittaja Juha Rintala toteaa.

on hyvä työilmapiiri ja viihtyvyys työpaikalla.

– Haluamme pitää koko ketjun omissa käsissämme ja käytämme alihankkijoita mahdollisimman vähän. Näin saamme tasaista, ennustettavaa työn jälkeä. Se on oikein meidän tavamerkkimme, tasainen ja laadukas työn jälki.

Nyman ei usko, että ulkoistamalla töitä olisi syntynyt firmalle enemmän voittoa.

– Mutta ehkä helpommalla olisi päästy, hän kuitenkin myöntää.

Nyconin tilinpäätöstiedot kertovat, että firma on tehnyt viime vuodet mukavasti tulosta. Liikevaihto on pyörinyt 10 miljoonan euron molemmin puolin ja liikevoitto on ollut noin puoli miljoonaa euroa joka vuosi. Nämä tulokset on tehty vajaan 50 työntekijän voimin. ■

Nycon rakentaa Kokkolan Pormestarinkadulle kerrostaloa.

Asuntorakentamisen määrä vuonna 2020 yllätti kokeneetkin ennustajat.

Vuosi 2020 oli rakentamisessa parempi kuin odotettiin:

Vuodelle 2021 ennustetaan loivaa laskua, mutta ei romahdusta.

L **OPPUVUOSI 2020** yllätti. Asuntoaloituk-
sia oli enemmän kuin odotettiin ja lop-
puvuoden rakennusluvissa oli voimakas
nousu, RT:n pääekonomisti **Jouni Vihmo**
toteaa.

Vuoden 2020 alkupuolella, kun
koronariisi alkoi, ennustettiin rakennuslallekin
voimakasta laskua. Rakennustyömaat kuitenkin
pyörivät melko hyvin koronasta huolimatta, ja
syyskuussa tapahtui selkeä käänne takaisin ylös-
päin.

– Isoilla rakentajilla ei ollut juurikaan myytävää
asuntovarastoa ja kun talous ja kysyntä käänt-
yivät kasvuun, myös rakentamisessa lähdettiin
ylöspäin, Vihmo sanoo.

**Asuntorakentaminen pysyy
kohtuullisena**

Rakennusalan suhdanneryhmä (RAKSU) arvioi,
että rakentaminen vähenee vuonna 2021 1–3 prosent-
tia. Talouden elpyminen antaa uutta puhtia raken-

"Talorakentaminen pysyy tänä vuonna lähes viime vuoden tasolla."

tamiseen, mutta siitä huolimatta rakentamisen määrän kasvu jää ensi vuonna vielä prosenttien kasvun ja prosenttien vähenemisen väliin. Rakennusalan suhdanneryhmä ennustaa, että vuonna 2021 uusia asuntoja aletaan rakentaa 34 000–36 000 kappaletta. Vuonna 2020 päästiin noin 40 000 uuteen asuntoon.

– Tälle vuodelle ei kyllä voi ennustaa kasvua. Uusien asuntojen määrä lienee linjassa tuossa ennusteessa. Edessä on pari hidasta vuotta, mutta ilmassa ei ole katastrofin merkkejä, Vihmo sanoo.

Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä asuinrakentamiseen myönnettiin rakennuslupia yhteensä 3,3 miljoonaa kuutiometriä, 16,8 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kerrostaloille myönnettiin loka-joulukuussa rakennuslupia reilusti enemmän kuin vuotta aiemmin, kuutiomäärällä mitattuna kasvua oli 20,7 prosenttia.

Pientaloille eli omakotitaloille, paritaloille ja rivitaloille myönnettiin rakennuslupia 1,1 miljoonaa kuutiometriä, 9,4 prosenttia vuodentakaisista enemmän.

– Talorakentaminen pysyy tänä vuonna lähes viime vuoden tasolla. Liikerakentamisessa lupakehitys on miinuksella, mutta sekin paranee jossain vaiheessa, kun koronavirushielliä, Vihmo kommentoi.

Vihmon mukaan Helsinki alisuoriutuu asuntorakentamisen lupien määrässä, Vantaa ja Espoo pärjäävät paremmin. Myös Tampereella ja Turussa lupakehitys on nousujohteinen.

Teollisuusrakentamisesta on tullut hyviä uutisia, esimerkkinä Metsä Groupin Kemian biotuotetehdas, jonka työllistämisaikutus on merkittävä. Työllisten määrä alalla tuli kuitenkin viime vuoden aikana alaspäin noin 4 500 henkilöllä, eikä se korjaannu heti.

– Koronavirushielliä helpottanee tämän vuoden loppuun mennessä. Siinä vaiheessa on kiinnostavaa nähdä, mikä on rakentamisen peruskysyntä kriisin jälkeen. Nyt näyttäisi siltä, että pientalorakentaminen nousee oikeasti, Vihmo mieltii. 📌

RAKENNUSLIITON KOULUTUS

PERUSKURSSIT

Luottamusmiesten peruskurssi

Tampere 12.–16.4.

haku päättyy 19.3.

Työsuojelun peruskurssi

Tampere 12.–16.4.

haku päättyy 19.3.

Luottamusmiesten peruskurssi

Helsinki 3.–7.5.

haku päättyy 9.4.

Työsuojelun

peruskurssi

Helsinki 3.–7.5.

haku päättyy 9.4.

TÄYDENNYSKOULUTUS

Neuvottelutaito

Helsinki 20.–21.5.

haku päättyy 26.4.

Rakennusliitto

BYGGNADSFÖRBUNDET

ILMOITTAUDU KOULUTUKSIIN

rakennusliitto.fi/tapahtumat

Lisätietoja

koulutus@rakennusliitto.fi, 020 774 3076

rakennusliitto.fi/jasenyys/koulutukset

Työmaa, jolla turvallisuus otetaan vakavasti

Vasemmalta lukien Ari Heikkilä, Jekora Vornanen ja Tuomas Noronen huolehtivat työntekijöiden olosuhteista työmaalla.

Oulun yliopistollisen sairaalan työmaa on rakentajille heidän uransa suurin.

NELJÄ TORNINOSTURIA pyörii Oulun yliopistollisen sairaalan pohjoispäädystä väsymättä. Korkein niistä ylittää jopa 90 metrin korkeuteen. Tuulisessa Oulussa, näin suurella työmaalla, nosturinkuljettajien on oltava kokeneita. Puomit ja vaijerit ottavat helposti yhteen, kun työskennellään ahtaasti useassa eri korkeudessa.

NCC:n työsuojeluvaltuutettu **Jekora Vornanen** on kuitenkin luottavainen.

– Tällä työmaalla turvallisuusasiat on otettu todella vakavasti. Tämä on ensimmäinen työpaikkani lähes 30-vuotisen uran aikana, jossa työntekijöiltä kysytään mielipidettä turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Olen esimerkiksi päässyt itse vaikuttamaan kaide- ja aukkosuojaratkaisuihin ihan käytännön näkökulmasta.

Vornanen on toiminut viimeiset 10 vuotta työsuojelutehtävissä rakennustöiden ohessa. Täällä hänet on vapautettu kokonaan työsuojeluvaltuutetun töihin. Pelkästään lakisäätöihin viikkotarkastuksiin häneltä menee 2 päivää viikossa. Havaintoja voi tulla yhdellä tarkastuksella työvaiheista riippuen jopa yli 3 000.

– Täällä tehdään töitä korkealla, joten pidän työmaalla huolen siitä, että valjaat ja kelat ovat asianmukaisesti kiinni ja suojakaiteet ja aukkosuojat pitävät. Parhaimmillaan meillä on täällä TR-mittauksessa 1 400 merkintää aukoista ja suojakaiteista. Kiinnityspisteet ja suojakaiteet asennetaan olemassa oleviin rakenteisiin, jolloin erillisiä tolppia ja kiinnityspisteitä ei tarvita.

NCC:n työstämän A-rakennuksen vieressä kohtaa B-rakennus, jota rakentaa Skanska. Skanskan työturvatiimi **Tuomas Noronen** on ollut rakennusalalla kymmenisen vuotta ja niistä 8 vuotta Skanskalla, lähinnä etuputsihommissa talonrakennuspuolella. Oysin työmaalla hänelle annettiin työsuojeluvaltuutetun lisäksi työturvatiimien johtajan tehtävä. Työtä helpottaa Skanskassa työturvallisuuden lisäämiseksi käyttöön otettu *Skanska Life – minä välitän ohjelma*.

– Viesti on selvä. Työskentelemme täällä yhdessä, turvallisesti ja terveellisesti, tai emme ollenkaan.

– Tämä on ensimmäinen työpaikkani lähes 30-vuotisen uran aikana, jossa työntekijöiltä kysytään mielipidettä turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä. NCC:n Jekora Vornanen sanoo.

Noronen aloittaa työvuoronsa aamuviideltä kiertämällä koko työmaan läpi ja varmistamalla, että kaikilla työryhmillä on turvallista tulla töihin.

– NCC:n väen kanssa pidämme säännöllisesti yhteensoituspäälliköitä ja sovimme kuka hoitaa nostureiden aluerajaukset ja suojaukset. Jeesaamme myös puolin ja toisin esimerkiksi taakan kiinnityksissä.

Vanhan korjaaminen olisi ollut kallista

Ensimmäinen torninosturi nousi nykyisen sairaalan pohjoispuolelle vuonna 2019. Nykyiset sairaalan tilat on rakennettu vuosina 1968–1974 ja kiinteistöt ovat tulleet elinkaarensa päähän.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri päätti korvata koko rakennuskannan uudisrakennuksilla, sillä vanhan korjaaminen olisi ollut kalliimpaa, se olisi lisännyt sairaalatoiminnan keskeytymiselle aiheuttavia riskejä, eikä se olisi luonut puitteita tulevaisuuden sairaanhoidon tarpeisiin.

– Tavoitteena on, että uudesta sairaalasta tulee nykyistä kompaktimpi ja selkeämpi kokonaisuus, jossa keskeiset toiminnot ovat helposti saavutettavissa. Sairaalaan tehdään myös muunto- ja käyttöjoustava, jolloin jo suunnittelussa ja rakentamisessa otetaan huomioon se, että hoito ja lääketiede kehittyvät ja sen myötä myös tilojen tulee pystyä tarvittaessa muuntautumaan, Oys 2030:n ohjelmajohtaja **Kari-Pekka Tampio** sanoo.

Kyseessä on Tampion mukaan mittava ja monimutkainen hanke, joka vaatii kaikilta osapuolilta paljon. OYS palvelee vajaata miljoonaa ihmistä. →

NCC:n Tuomas Noronen kiittelee työmaan pölynhallintaa.

- Toiminta-alueen laajuutta kuvaa hyvin se, että meidän erityisvastuualueemme kattaa alueet aina tuolta Keski-Pohjanmaalta Nuorgamiin asti, mikä on etäisyydeltään noin 1 000 kilometriä.

Nyt rakenteilla olevat A- ja B-talo kuuluvat uudisohjelman ensimmäiseen vaiheeseen, jonka on määrä valmistua vuoden 2023 loppuun mennessä.

Toisen vaiheen, eli C-talon allianssin kehitysvaihe on parhaillaan käynnissä. Rakentaminen päästään käynnistämään myöhemmin tänä keväänä, mikäli STM myöntää poikkeusluvan. Hankkeen päätoteuttajaksi on valittu NCC Suomi Oy.

- Toinen vaihe rakennetaan kahdessa vaiheessa vuosien 2021 ja 2028 välillä. Vaiheittaisella rakentamisella säästytään kalliilta ja haitallisilta väistöoperaatioilta, Tampio sanoo.

Sairaalaympäristö tuo rakentamiseen haasteita

OYS 2030 -hankkeeseen kuuluu myös 4 000 neliometrin kokoinen sädehoitoyksikkö, jonka rakennus aloitettiin viime keväänä kantasairaalan välittömässä läheisyydessä. Hartela Pohjois-Suomi Oy:n ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän sopima kokonaishintaurakka käsittää rakennuksen maanrakennus-, perustus- sekä runkourakan.

Hartelan työmaakohtainen työsuojeluvaltuutettu **Ari Heikkilä** työskentelee rakennuksella logistiikkapuolella. Hän on ollut 16 vuotta rakennusalalla, rakentaen lähinnä kerrostaloja ja kouluja. OYS:n työmaa on hänelle monessa mielessä erityinen työpaikka.

- o-kerrokseen tulee 6 sädehoitobunkkeria, joissa seinien paksuus on metri. Yhteen seinään menee 40 kuutiota raskasbetonia. Bunkkereihin tulee myös paljon erikoistekniikkaa, joten logistiikkaa on paljon. Näin mielenkiintoisissa projekteissa on hienoa olla mukana, Heikkilä sanoo.

Hankkeen puhtausluokka P1 edellyttää, että tilat ovat täysin pölyttömiä. Sairaalaympäristössä vaatimus korostuu. Rakennettavat tilat esimerkiksi osastoidaan ja alipaineistetaan, jotta pöly ei pääse leviämään ilmastointikanaviin ja muihin tiloihin.

- Työturvallisuuskokulmasta tämä on erittäin haastava työmaa. Työnantaja kannustaa huolellisuuteen tarjoamalla lounaan 60 tapaturmavapaan päivän jälkeen ja lahjan, kun 100 päivää tulee täyteen, Heikkilä kertoo.

Monimutkainen työmaa pysynyt aikataulussa

Sädehoitoyksikössä tehdään parhaillaan muun muassa vesikattotöitä ja erilaisia sisätöitä lattioiden pintabetonoinnista sähköhyllyjen asennukseen. A-rakennus on harjakorkeudessa ja 10-kerroksisessa rakennuksessa tehdään sisätöitä. Vesikatolle on asennettu lauhduttimet ja katolla viimeistellään helikopterikenttää.

B-rakennuksessa ollaan menossa 9. kerroksessa.

- Yksi kerros tulee vielä lisää. Sisätiloissa tehdään tällä hetkellä muun muassa lattiavaluja, tasoitetöitä, maalausta ja putkilinjojen vetoa, Noronen sanoo.

Tammi-helmikuussa pakkanen hidasti jonkin verran töiden etenemistä. Esimerkiksi sädehoitoyksikön ulkoseinä- ja vesikattotyöt hiljenivät hetkeksi.

- Saimme kuitenkin siirrettyä töitä sisätiloihin, joten aikatauluihin ei tullut suuria muutoksia, Heikkilä sanoo.

Myös koronaturvallisuuteen on satsattu kikkilla 3 työmaalla. Maskit ovat yleisesti käytössä, taukoja ja töihin tuloa on porrastettu ja henkilöstöä on opastettu jäämään kotiin pienistäkin flunssan oireista. Karanteeniin on jäätävä myös siinä tapauksessa, jos kotona joku joutuu käymään koronatestissä. Vuokratyöntekijät eivät vaihdu, vaan firmoissa käytetään mahdollisimman pitkälle samoja miehiä.

- Henkilöstö on ottanut tämän asian kyllä vakavasti, siitä iso kiitos heille, Jekora Vornanen kehuu.

Sekä Vornanen, Heikkilä että Noronen ovat sitä mieltä, että nykyinen työmaa on heidän paras työpaikkansa tähän mennessä.

Hommiä on onneksi luvassa vielä pitkään, sillä A- ja B-rakennukset luovutetaan sopimusten mukaisesti kokonaisuudessaan vuoden 2023 lopussa. Potilaskäyttöön sairaala otetaan vuoden 2024 alusta.

Kaikkiaan uudisrakentaminen valmistuu vuoden 2030 mennessä. ¶

RAKENTAJAN RUKKANEN

Älykäs ja turvallinen kiinteistö

OYS 2030 -OHJELMAN puitteissa saneerattavissa ja uudisrakennettavissa sairaalakiinteistöissä hyödynnetään täysipainoisesti älykkään kiinteistötekniikan tarjoamat mahdollisuudet Muun muassa energiataloudellisuuden, viihtyvyyden ja turvallisuuden parantamiseksi.

Tuloksena saavutetaan vähäisempi energiankulutus ja alemmat elinkaarikustannukset, ja samalla käyttäjien viihtyvyys ja turvallisuus paranevat. Tilojen yhteiskäyttöisyyttä tuetaan sähköisellä, muuntuvalla opastuksella sekä joustavalla sähköisellä lukitus- ja kulunvalvontaratkaisulla.

Logistiikan automaatiota hyödynnetään täysimääräisesti niissä toiminnoissa, joissa se lisää työn tuottavuutta ja tuottaa kustannushyötyä. Uudet tietotekniikkaratkaisut tukevat ja ohjaavat logistiikka-automaation toimintaa. Esimerkiksi logistiikkajärjestelmien liittymät materiaalihallinnon tietojärjestelmiin mahdollistavat automaattiset varastotilaukset sähköisesti seurattavien saldojen perusteella.

Uudistamisohjelman kokonaiskustannukset ovat noin 1,6 miljardia. Uusilla taloteknisillä ja tehokkailla tilaratkaisuilla voidaan alentaa ylläpitokustannuksia noin 40–50 prosenttia.

Lähde: OYS 2030 -hanke

Uudesta sairaalasta halutaan nykyistä selkeämpi ja kompaktimpi kokonaisuus.

Mielenterveyden ongelmat ovat yleisin työkyvyttömyyseläkkeen syy. Määrä on kasvanut vauhdilla jo kymmenen vuoden ajan. Nuorista vain joka viides palaa pysyvästi työmarkkinoille.

Rakentajan rukkanen on Rakennusliiton ja MIELI ry:n tekemä mielenterveysteemoihin pureutuva verkkotyökalu, joka tarjoaa rakennusalalla työskenteleville ajantasaista tietoa hyvinvoinnin ylläpitoon sekä mielenterveyden tukemiseen.

**RAKENNUSLIITTO.FI/
RAKENTAJAN-RUKKANEN**

Toholla tehdään töitä touhottamatta

Vedeneristäjien työtilanne on tällä hetkellä kausivaihtelusta huolimatta hyvällä tolalla.

Vedeneristyksessä näpit eivät jäädy talvikelissäkään.

KERABITIN bitumieristäjä **Jussi Sihto** on tehnyt alan töitä vakituisesti vuodesta 1999 lähtien.

- Sitä ennen olin muutama vuoteeseen kesätöissä. **Karttusen Timo** pyysi vuonna 1996 apumieheksi tekemään Espoonlahden jäähallin kattoa. Siinä kohteessa työskenneltiin puolitoista kuukautta.

Nykyisin Sihdon oppi-isä Timo Karttunen on Kerabitin pääluottamusmies.

Vedeneristys kuuluu ammattiopinnoissa talorakennustutkimuksen piiriin. Vedeneristystä voi opiskella erillisillä kursseilla. Sihto on oppinut alan niksit ammattimiesten opastamana.

- Vedeneristyksen oppii toisten työtä ja selostusta seuraamalla, Sihto toteaa.

Ensimmäiset omat työsuoritukset kannattaa tehdä rauhallisesti. Kukaan ei ole mestari ensimmäisen työkeikan jälkeen, mutta ammattitaito karttuu töitä tekemällä.

- Olen itse opettanut muutamia nuoria vedeneristyksen tekoon. Näytän yhden esimerkkisuorituksen ja annan kaverin tehdä heti perässä. Seuraan vieressä työskentelyä, sillä laatu on tässä työssä tärkeää. Vedeneristyksen perusteet oppii kyllä nopeasti.

Kerabitilla on jatkuva haku uusista tekijöistä. Vanhemmat työntekijät lähtevät eläkkeelle ja yrityksellä olisi myös kasvuhaluja.

- Vedeneristys on kausiluontoista työtä. Talvella on hiljaisempaa, kesällä mennään lujempaa. Kerabitin Helsingin piirin noin 100 työntekijästä suunnilleen 20 henkeä on jonkin aikaa lomautettuna, Sihto selventää.

Yrityksen lomautustahti on harvempi koko Rakennusliiton lomautustilastoihin verrattuna. Vuosittain joka kolmas Rakennusalan työttömyyskassan jäsen on lomautettuna. Sihdolle lomautuslappu on työuran aikana lyöty kouraan vain yhden ainoan kerran.

- Teemme pääkaupunkiseudulla etupäässä uudisrakentamista. Pisin työmatka on ollut Riihimäelle, mutta töitä on riittänyt hyvin pääkaupunkiseudulla.

Kattoja ja pihakansia

Yksi mieleenpainuvammista työmaista on ollut Espoon Leppävaaraan rakennetun Panorama Towerin kattotyömaa 73 metrin korkeudessa.

- Teimme kaikki katot työparin kanssa.

Keikkaan kuuluivat myös kirvesmiestyöt, räystäiden teko, papuvalut ja kermityöt. Laajaa osaamista Sihto tarvitsi etenkin Helsingin keskustan pihakansien saneeraustöissä. Niitä Sihto teki 10 vuotta.

Alkuun Sihdon työhaalarissa luki Lemminkäinen. Teksti muuttui Kerabitiksi vuoden 2011 yrittösoston myötä.

- Olin alueyksikön varaluottamusmiehenä lähes firmaan tulostani lähtien. Sitten edellinen luottamusmies lähti opiskelemaan muuntokoulutuksen kautta mestariksi. Minä jäin suoraan varamiehen pestiltä luottamusmieheksi syksyllä 2018. Pestiä jatkettiin seuraavissa vaaleissa.

Sihto on samalla myös alueyksikön työsuojeluvaltuutettu. Liiton luottamushenkilökoulutus istuu hyvin myös erikoisalan ammattilaisille. Vedeneristysalan tessin tuntemusta on omasta takaa ja lakineuvoja on saanut tarvittaessa Rakennusliitosta.

"Vedeneristyksen oppii toisten työtä ja selostusta seuraamalla."

RAKENNUSLIITON
VAKUUTUS-
KASSA

Rakennusliiton Vakuutuskassan VARSINAINEN KASSANKOKOUS

Aika: Torstai 15.4.2021 klo 13.00

Paikka: Rakennusliiton keskustoimisto, Siltasaarenkatu 4, Helsinki
kokoushuone Sokkeli / Microsoft Teams

Kokouksessa käsitellään kassan sääntöjen 29 §:ssä mainitut varsinaiselle kassankokoukselle kuuluvat asiat.

Kassan jäseniä suositellaan osallistumaan kokoukseen Microsoft Teams -etäyhteydellä. Paikan päälle voidaan ottaa voimassa olevien koronarajoitusten mukainen määrä jäseniä.

Kokoukseen osallistuvan jäsenen tulee ilmoittaa osallistumisestaan 13.4.2021 mennessä sähköpostilla vakuutuskassa@rakennusliitto.fi.

Ilmoittautuneille lähetetään kokousmateriaali sekä linkki/ohjeet kokoukseen osallistumista varten. Myös paikan päälle kassan toimistolle tuleville jäsenille annetaan erilliset ohjeet osallistumista varten ilmoittautumisen yhteydessä.

Kokouksen säännöistä poikkeavat osallistumiseen liittyvät järjestelyt perustuvat lakiin väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaista Covid-19 -epidemian leviämisen rajoittamiseksi.

Tilinpäätöstä koskevat asiakirjat ovat nähtävänä viikon ajan ennen kokousta vakuutuskassan kotipaikassa (Rakennusliiton keskustoimisto), Siltasaarenkatu 4, Helsinki ja kassan toimistossa, Lapintie 3, Tampere sekä sähköisesti sivustolla www.vakuutuskassa.rakennusliitto.fi.

RAKENNUSLIITON VAKUUTUSKASSAN HALLITUS

Jussi Sihdon mukaan bitumieristäjän työn hyviä puolia ovat itsenäisyys ja urakkapalkkaus.

Sertifikaatilla työmaille

TTS TYÖTEHOSEURA on Suomen suurimpia vedeneristysalan oppilaitoksia.

– Me koulutamme vuosittain noin 300 märkätilojen vedeneristäjää, TTS:n koulutuspäällikkö Mikko Myller kertoo.

Koulutuksen ja työnäytön jälkeen henkilösertifikaatti haetaan Eurofins Expert Services Oy:lta, joka tunnettiin ennen nimellä VTT Expert Services.

TTS:llä on tarjolla myös pitkiä koulutusjaksoja vedeneristäjille ja laatoittajille.

– Ammatilainen tulee usein TTS:lle päivän kestävään pätevyyskoulutukseen henkilösertifikaattia varten, Myller toteaa.

Ilman sertifikaattia työmaille ei enää käytännössä pääse työskentelemään. Myllerin mukaan vedeneristäjien ammattitaito ja asenne on parantunut viime vuosina, mikä näkyy myös näyttökokeisiin tulleiden hyvästä työnjäljestä.

– Märkätilojen vedeneristys on ammattitutkinnon osa, joten se vaatii alle rakennusalan pohjakoulutusta ja osaamista.

Korona ei tyhjentänyt vedeneristyskursseja. Opetus hoidetaan Teams-yhteyden kautta. Näyttökokeet on pystytty viemään läpi tarpeen mukaan. Mahdollinen rakennusalan hiljeneminen voi näkyä jatkossa myös runsastuneena opiskelijajoukkona.

TTS pystyisi kouluttamaan enemmänkin vedeneristäjiä.

– Pullonkaulana on tarpeeksi motivoituneiden opiskelijoiden löytäminen.

Myllerin mainosteetit ovat tuttuja. Rakennustyö on vaihtelevaa, oman työn jäljen näkee ja jokainen päivä on erilainen.

– Rakentamisessa oman työn voi tehdä monella tapaa, Myller muistuttaa.

"Vanhemmilla asentajilla on selkä- ja liikuntaelinongelmia. Ergonomiaa pitää miettiä, miten liikkuu ja toimii."

Alalle tulee parhaillaan uusia työkohteita, kuten viherkattoja, jotka vaativat uusien työmenetelmien opiskelua. Samalla mietitään uuden työtavan hinnoittelua, sillä Kerabitilla tehdään paljon urakalla.

- Tessistä puuttuu tällä hetkellä hinnoittelu muun muassa viherkattorakentamiselle ja höyrysulun alle tulevan vanerin asennukselle ponttilaudan päälle.

Mikä on pikimiehen optimipituus?

Urakalla tekeminen sopii Sihadolle, koska ansiohinsa voi itse vaikuttaa. Alan töistä yli puolet tehdään urakalla ja keskituntiansio on hyvällä tasolla rakennusalan palkkatilastoissa.

Urakkatyö vähentää myös mestareiden työpäineitä.

- Mestarit tilaavat työmaalle alkuun tarvittavan materiaalin. Sen jälkeen laskemme ja ilmoitamme itse mitä työmaalle tarvitaan. Mestareilla on niin paljon muuta duunia ja paperihommia. Työmaa kannattaa itse hoitaa niin, ettei tavara pääse loppumaan, Sihto näkee omatoimisuudessa molemminpuolista hyötyä.

Vaikka vedeneristystöissä pyritään vähentämään työn kuormittavuutta nostimien käytöllä, työ vaatii hyvää kuntoa ja ketteryyttä.

- Vanhemmilla asentajilla on selkä- ja liikuntaelinongelmia. Ergonomiaa pitää miettiä, miten liikkuu ja toimii. Lihaksia kannattaa lämmitellä, Sihto muistuttaa työn huonoista puolista.

Kerabitilla on oma katehuopatehdas Lohjalla. Asentajien työtä on esimerkiksi helpotettu keventämällä sokkelieristyksissä käytettävää bitumihuopaa korvaamalla hiekka fleece-kankaalla. Kermin neliöpaino keveni materiaalivaihdoksen jälkeen. Samalla rullan pituus on pudotettu 10 metristä 7 metriin.

- Se on kätevä koko sokkelin eristämisessä. Normimittainen, 178-senttinen pikimieheksi optimoitu asentaja vetää tasan 3 palaa sokkeliin. 📏

LOMA

Ihan Suomessa.

Nauti Holiday Clubin jäseneduista

Hae nyt Rakennusliiton jäsenille räätälöityä lomaetua viikoille 23–52/2021.

KATINKULTA Golfpuiston huoneisto

4+2:lle viikot 25–26, 42, 52
viikko 43 **550 €/vko**
350 €/vko

SAIMAA Anttilankaaren huoneisto

4+2:lle viikko 23 **350 €/vko** tai
200 €/pe-ma tai ma-pe
viikot 25, 31 **550 €/vko** tai
300 €/pe-ma tai ma-pe

SAIMAA Rantapuiston huoneisto

4+2:lle viikot 24, 26–30, 32–33
viikot 34–38 **550 €/vko**
350 €/vko

SAIMAA Keskuspuisto Lodgen huoneisto

4+2:lle viikot 24–33, 42–43, 52 **550 €/vko** tai
300 €/pe-ma tai ma-pe

TURUN CARIBIA Spa Lodge 1 huoneisto

4+2:lle viikot 44–48, 50 **350 €/vko** tai
200 €/pe-ma tai ma-pe

KUUSAMON TROPIIKKI Petäjälammenranta 7 huoneisto

4+2:lle viikot 25–27, 31–33, 39,
43–45, 49–51 **350 €/vko**
viikot 37–38, 52 **550 €/vko**

SAARISELKÄ Villas Saariselkä 3 huoneisto

4+2:lle viikot 25–28, 33–36,
41–44, 49–51 **350 €/vko**
viikko 52 **550 €/vko**

HAKUAIKA viikoille 23–52/2021 on 18.3.–11.4.2021. Arvonta 13.4.2021.

Arvonnoissa vapaaksi jääneet lomat tulevat varattaviksi 20.4.2021 klo 10.

HAE LOMAA www.holidayclub.fi/yrityspalvelu, kirjaudu käyttäjätunnuksella: Rakennusliitto ja salasana: mukavaloma.

KATSO MYÖS vapaana olevat liiton omat kohteet tältä vuodelta viikkoon 22 asti sivustoilta kohdasta VAPAAT VAIKOT ja varaa heti! Näille varaukset varausjärjestyksessä.

Ensimmäisen 2 vuoden ajan jokaisen lomahaun jälkeen arvotaan kaikkien hakuun osallistuneiden kesken 10 kpl 2 vrk:n hotellipaketteja Holiday Club kylpylähotelleihin.

LISÄTIEDOT:

Holiday Club Yrityspalvelu
puh. 0300 870 903 (arkisin 9–15)
yrityspalvelu@holidayclub.fi

Holiday Club

Työturvallisuuslaki asettaa vastuun työnantajalle:

Laiminlyönti johti hengenvaaraan

Rakennusliiton jäsen joutui hengenvaaraan työnantajan laiminlyötyä työn turvallisuuteen liittyvät velvoitteensa. Liiton lakimies avusti liiton jäsentä asiassa. Työnantaja tuomittiin sakkorangaistukseen työturvallisuusrikoksesta sekä korvaamaan asianomistajan korvausvaatimukset täysimääräisesti.

RAKENNUSLIITON JÄSEN työskenteli kesällä 2018 kaivinkoneenkuljettajana kaukolämmön uudistustyömaalla. Kaivuutyö oli edennyt suunnitellun mukaisesti viikon verran, kun kaivinkoneen kauha osui kaivettavan kanaalin sivulta tulleetseen 10 kV suurjännitekaapeliin. Kaivinkoneenkuljettaja ei nähnyt vaurioitunutta kaapelia, mutta ymmärsi osuneensa kauhallaan johonkin. Hän soitti aikaisemmin saamansa ohjeistuksen mukaisesti työnjohtajalle, muttei tavoittanut tätä.

Kaivinkoneenkuljettaja päätti odottaessaan takaisin soittoa mennä selvittämään, mihin kauha oli osunut ja mitä vahinkoa oli mahdollisesti aiheutunut. Hän ehti metallisella lapiolla pyyhkäistä pari lapiollista maata sivuun, kun näki vaurioituneelta näyttäneen mustan lettikaapelin. Kaivinkoneenkuljettaja ymmärsi heti vaaran, muttei ehtinyt kauemmaksi kaivannosta, kun kaapeliin oli kytkeytynyt sähkövirta takaisin päälle. Työntekijä sai kaapelista valokaaren aiheuttamia lieviä palovammoja jalkaansa ja käteensä.

Aluehallintovirasto teki poliisille työtapaturmasta ilmoituksen esitutkintaa varten. Kaivinkoneenkuljettaja sai alkuvuonna 2019 poliisilta kutsun saapua kuultavaksi esitutkintaan asianomistajan asemassa ja hän kääntyi tässä vaiheessa Rakennusliiton aluetoimiston puoleen saadakseen apua rikosprosessiin. Työntekijä ilmoitti esitutkinnassa vaativansa rangaistusta. Työnjohtajaa sekä yhteisen työmaan päätoteuttajan vastuuhenkilöä kuultiin epäiltynä työturvallisuusrikoksesta.

Työnantajalle syyte

Syyttäjä nosti syytteen kesäkuussa 2020 ennen kuin kaksi vuotta oli kulunut tapaturmasta ja syyteoikeus asiassa olisi vanhentunut. Työnantajan edustajaa ja päätoteuttajan edustajaa syytettiin työturvallisuusrikoksesta. Työntekijä yhtyi syytteeseen ja vaati vahingonkorvausta kivusta, särystä ja muusta tilapäisestä haitasta. Tapaturmasta ei ollut aiheutunut pysyvää haittaa tai ansionmenetystä.

Työnantajan edustajaa syytettiin siitä, että tämä oli sallinut työntekijöiden työskennellä ilman kaapelikarttoja tai muuta tietoa kaapeleiden sijainnista. Työmaan alkaessa oli maassa ollut merkittynä kaapeleiden sijainnit, mutta kaivuun edetessä merkinnät olivat loppuneet eikä uusia ollut ehditty tekemään työntekijöiden huomautuksista huolimatta. Yhteisen työmaan toteuttajaa syytettiin siitä, että tämä oli laiminlyönyt rakennustöiden työturvallisuutta koskevien suunnitelmien laatimisen, vaara- ja haittatekijöiden selvittämisen sekä tunnistetuista vaaroista tiedottamisen oikea-aikaisesti.

Sakkoja ja vahingonkorvauksia

Usein tapaturman aiheutumiseen vaikuttaa jonkun työturvallisuusseikan laiminlyöminen, inhimilliset hetkessä tehdyt ratkaisut ja sattuma. Tässä tapaturmassa oli toki onnellista sattumaakin, ettei työntekijä loukkaantunut vakavammin. Rikosprosessissa tyypillisesti jokainen syytetty pyrkii näyttämään toimineensa oikein ja usein tämä tarkoittaa sitä, että vastuuta vieritetään työntekijälle. Työntekijän pitkää kokemusta vastaavista tehtävistä korostetaan ja toisaalta pyritään osoittamaan, että työntekijä on ryhtynyt johonkin sellaiseen, mitä työnantaja ei olisi voinut odottaa.

Työntekijä saattaa helposti itsekkin arvioida toimiaan kriittisesti ja ajatella, olisiko voinut tapaturman jotenkin estää. Työnantajalla on kuitenkin jatkuva velvollisuus tarkkailla työoloja ja ryhtyä epäkohdan havaitessaan tarpeellisiin toimenpiteisiin. Työnantaja on vastuussa siitä, että laitteet, työtavat ja työolot ovat niin turvallisia, ettei työntekijän turvallisuus vaarannu.

Asia käsiteltiin käräjäoikeudessa marraskuussa 2020. Rakennusliiton lakimies avusti liiton jäsentä asiassa. Käräjäoikeus tuomitsi työnjohtajan sakorangaistukseen työturvallisuusrikoksesta sekä velvoitti korvaamaan asianomistajan korvausvaatimukset täysimääräisesti. Päätoteuttajan vastuuhenkilö tuomittiin työturvallisuusrikoksesta. Tuomiosta ei valitettu hovioikeuteen. ¶

Tässä jutussa tärkeää:

Työnantajan on työturvallisuuslain nojalla jatkuvasti tarkkailtava työympäristöä ja työtapojen turvallisuutta. Työnantajan on myös tarkkailtava toteutettujen toimenpiteiden vaikutusta työn turvallisuuteen ja terveellisyyteen.

Työturvallisuusrikos on vaarantamisrikos eli rikos täyttyy jo työturvallisuusmääräysten rikkomisella ilman, että edellytetään vahingon aiheutumista.

RAKENNUS- PIIRUSTUKSET TUTUKSI VERKKOKURSSILLA

Kurssilla opit, millaisia piirustuksia ja merkkejä käytetään rakennus- ja LVI-suunnitelmissa. Kurssi on tarkoitettu Rakennusliiton jäsenille.

Lue lisää ja ilmoittaudu:
ilmoittaudu.rakennusliitto.fi/verkko_rakpiir

Rakennusliitto

Jokaiselle löytyy sopiva psykoterapia

– kaikki eivät sitä kuitenkaan saa

– Oikeus hyvään psyykkisten ongelmien hoitoon on ihmisoikeuskysymys, painottaa psykiatri ja MIELI ry:n kehitysjohtaja Kristian Wahlbeck.

– Oikeus hyvään psyykkisten ongelmien hoitoon on ihmisoikeuskysymys, painottaa psykiatri ja MIELI ry:n kehitysjohtaja Kristian Wahlbeck. Lapinlahden entisessä psykiatrisessa sairaalassa edistetään mielenterveyttä kulttuurin ja kaupunkiluonnon avulla, missä MIELI ry on mukana. Wahlbeck toivoo toiminnan jatkuvan, kun Helsinki päättää alueen tulevaisuudesta.

JOS MIELEN HYVINVOINTI huolestuttaa, kannattaa hakea apua matalalla kynnyksellä. Siinä ei häviä mitään. Oma pahaa oloa ei pidä vähätellä.

– Mielenterveyden häiriöitä ja ongelmia pystytään parhaiten hoitamaan aikaisessa vaiheessa. Paras tulos saadaan, kun hoitoon pääsee kuukauden sisällä oireiden alkamisesta, kertoo psykiatri **Kristian Wahlbeck**, joka työskentelee MIELI Suomen mielenterveys ry:n kehitysjohtajana.

Hän on työskennellyt myös psykoterapeuttina. MIELI ry teki Rakennusliiton kanssa *Rakentajan rukkanen*-verkkotyökalun, joka tarjoaa tietoa mielen hyvinvoinnin tukemiseen.

Wahlbeck kannustaa hakemaan apua ensisijaisesti työterveyshuollosta, jos siihen kuuluu sairaanhoito. Muussa tapauksessa hoidosta ja jatkohoittoon lähettämisestä vastaa kunnallinen terveyskeskus.

Psykiatrin, psykologin tai psykoterapeutin yksityiselle vastaanotolle pääsee heti, mutta se on huomattavasti kalliimpaa.

Tunteet tutuiksi

Wahlbeckin mukaan erilaiset lyhyet, hoidolliset psykoterapiat tarjoavat usein parasta hoitoa. Joskus taas tarvitaan vuosia kestävä psykoterapiaa. Jos oireet ovat niin vaikeat, että henkilön toimintakyky on selvästi alentunut, hoitoon on syytä liittää myös lääkehoito.

Hoidollinen psykoterapia voi olla muun muassa yksilöterapiaa, ryhmäterapiaa ja nettiterapiaa.

– Joskus auttaa keskustelu mielenterveyshoitajan kanssa, joskus taas lyhytterapia koulutetun psykoterapeutin kanssa. Monesti jo 6–7 tapausmiskertaa riittää, että oireet lievenevät. Avain on ennen muuta potilaan motivaatio. →

”Työntekijät eivät ole koneita, vaan kaikilla on rajalliset resurssit, jotka on otettava huomioon aikatauluissa ja kuormituksessa.”

Muutos tapahtuu tutkimalla terapeutin kanssa omia tunteita ja reaktioita erilaisiin asioihin. Lopputulos on yleensä itsetuntemuksen paraneminen ja olon kohentuminen.

Valoa näkyvissä

– Ongelma on kuitenkin siinä, että suuri osa ei saa tarvitsemaansa terapiaa. Vaikka yli puolet työkyvyttömyyseläkkeistä myönnetään mielen-terveyden ongelmien takia, kunnat käyttävät jatkuvasti liian vähän varoja niiden hoitamiseen.

Etenkin hoidollisista lyhytterapioista on ollut puutetta.

– Kelan kuntouttava psykoterapia on ollut tähän asti ainoa julkisen puolen vaihtoehto. Siihen hakeutuminen on kuitenkin hankalaa ja jättää huonokuntoisen ihmisen yksin. Kaikilla ei ole siihen edes taloudellista mahdollisuutta.

Wahlbeck kuitenkin näkee valoa puutteellisessa hoitotilanteessa. Eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus hyväksyi äskettäin *Terapiatakuu*-kansalaisaloitteen vaatimuksen, että jokainen tarvitseva saa sopivaa psykoterapeuttista hoitoa mielen-terveyden ongelmiin. Esimerkiksi Helsingin terveystieteiden tutkimuskeskuksissa saa jo palvelusetelillä lyhytterapioihin.

Työntekijät eivät ole vain koneita

– Psykoterapiat ovat auttaneet pitämään yllä työkykyä ja henkistä hyvinvointia, kertoo muusikko ja säveltäjä **Venla Ilona Blom**.

Korona-aika on ollut Venla Ilona Blomille kuten useille muusikoille henkisesti murskaava livekeikkojen loppumisen takia. Blom kuitenkin jatkaa musiikin tekemistä, harjoittelua ja joitain keikkoja striimataan.

Hän työskentelee esiintyvänä taiteilijana ja musiikintekijänä vakituisesti useissa eri yhtyeissä. Pari vuotta sitten Blomille myönnettiin Tuuletari-yhtyeen kanssa sekä EMMA-palkinto että *Vuoden Kansainvälistyjä*-tunnustus.

Blom oli 20-vuotias, kun hän varasi ajan kaupungin terveystieteiden tutkimuskeskuksen lääkärille paniikkikohtausten, unettomuuden ja ahdistuksen takia. Blom sai lähetteen psykiatriselle poliklinikalle, jossa ensihoitona oli ryhmäterapiaa ja keskusteluja psykiatrisen sairaanhoidajan kanssa. Myöhemmin hoitava lääkäri arveli Blomin hyötävän Kelan tukemasta pitkästä, kuntouttavasta psykoterapiasta.

– Tähän ensimmäiseen Kelan psykoterapiaan hakeutuminen oli todella hankalaa. Aika oli toinen, psykoterapiasta ei puhuttu avoimesti. Muistan, miten kohtuuttomalta tuntui etsiä terapeutteja nettisivuilta ja lähettellä viestejä. Sain kuitenkin apua läheiseltäni, jolla oli kokemuksia samasta prosessista. Loppujen lopuksi löysin sopivan terapeutin.

Kolme vuotta kestänyt terapia auttoi Blomia. Usean vuoden kuluttua

terapian päätyttyä paniikkikohtaukset ja ahdistuneisuus kuitenkin uusiutuivat. Hoitava psykiatri suositteli silloin hänelle toista Kelan tukemaa, pitkää kuntoutusterapiaa, johon Kela myönsi tuen.

Blomin ensimmäisessä kognitiivisessa terapiassa pyrittiin muuttamaan haitallista käyttäytymistä ja ajattelua. Toisessa psykodynaamisessa terapiassa mennään syvemmälle elettyyn elämään ja etsitään syitä sekä vastauksia huonoon oloon.

– Liputan terapian puolesta. Terapeutti ei tarjoa vastauksia kultalautaselta, vaan terapiassa saa laittaa itsensä likoon. Välillä on uskaltauduttava pelottaviinkin vesiin siinä uskossa, että sieltä löytyy totuuden siemen, jonka avulla itsetuntemus paranee ja mielen hyvinvointi kohenee.

Blom näkee parantuneen itsetuntemuksen heijastuvan myös työssä. Sen seurauksena hän toivoo uskaltavansa kertoa sekä työnantajalle että kollegoille omista rajoistaan.

– Työntekijät eivät ole koneita, vaan kaikilla on rajalliset resurssit, jotka on otettava huomioon aikatauluissa ja kuormituksessa. ¶

Signe Jauhiainen
tutkimuspäällikkö
Kela

Sosiaaliturva toimii myös koronakriisissä

SOSIAALITURVA vakuuttaa meidät kaikki erilaisten elämän riskien varalta, esimerkiksi työttömyyden tai sairauden. Koronakriisi on tuonut monen kohdalle näitä riskejä. Suomen sosiaaliturva on toiminut kohtalaisen hyvin koronakriisin aikana.

KORONAAN SAIRASTUNEET ovat saaneet sairauspäivärahaa ja karanteeniin joutuneita varten on tartuntatautipäiväraha. Jos ei ole pystynyt tekemään töitä sairauden tai karanteenin vuoksi, sosiaaliturvaetuudet ovat turvanneet toimeentulon.

KORONAEPIDEMIALLA on ollut myös taloudellisia vaikutuksia, jotka ovat johtaneet lomautuksiin ja lisänneet työttömyyttä. Työttömät voivat saada ansiosidonnaista työttömyysturvaa, peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea. Suomalaisessa järjestelmässä työttömyysturvaa on mahdollista saada myös lomautuksen ajalta. Toimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen turva, jos kotitalouden tulot ja säästöt eivät riitä menoihin.

NORMAALIT sosiaaliturvaetuudet ovat toimineet myös koronaepidemian aikana, mutta pieniä muutoksia on kuitenkin jouduttu tekemään. Yrittäjien mahdollisuutta saada työttömyysturvaa helpotettiin tilanteissa, joissa työnteko yrityksessä on päätynyt tai tulot ovat pienentyneet. Yritystoimintaa ei kuitenkaan ole tarvinnut lopettaa. Näillä ehdoilla muodostui yrittäjien työmarkkinatuki, jota sai viime vuonna 44 000 ihmistä.

LISÄKSI KEVÄÄLLÄ 2020 oli käytössä väliaikainen epidemiatuki palkattomalla vapaalla lastenhoidon tai ulkomaanmatkasta johtuvan karanteenin vuoksi oleville. Toimeentulotukeen lisättiin syksyllä epidemiakorvaus, jonka tarkoituksena on korvata koronasta aiheutuneita menoja.

KELAN TYÖTTÖMYYSTURVAN saajien määrä kasvoi 24 prosenttia vuodesta 2019 vuoteen 2020. Toimeentulotuen saajien määrä kasvoi samaan aikaan vain 5 prosenttia. Monilla

työstä työttömäksi jääneille onkin voinut olla säästöjä eikä toimeentulotukeen ole tarvinnut turvautua.

TYÖTTÖMYYS TAI SAIRAUUS on silti voinut aiheuttaa huolta omasta toimeentulosta. Väliinputoajia ovat olleet esimerkiksi opiskelijat, joiden toimeentulo on voinut muodostua siitä, että opintotuen lisäksi käydään töissä. Monilla työt vähenivät tai loppuivat vuoden 2020 aikana, joten opiskelijat ovat joutuneet säästämään menoista tai ottamaan opintolainaa enemmän kuin ovat suunnitelleet.

TEIMME Kelan tutkimuksessa laskelmia siitä, miten työssä käyvien kotitalouksien toimeentulo on turvattu eri riskien varalta. Laskelmassa arvioimme, riittävätkö tulot välttämättömiin kulutusmenoihin ja asumismenoihin. Vain yhdellä prosentilla palkansaajakotitalouksista tulot eivät normaalisissa tilanteissa riitä välttämättömiin menoihin.

JOS KOTITALOUDEN suurituloisin palkansaaja jäisi työttömäksi, noin 12 prosentilla kotitalouksista tulot eivät riittäisi menoihin. Suurimmalla osalla kotitalouksista sosiaaliturvaetuudet paikkaavat tulojen menetystä riittävästi. Yksin asuvat ja nuoret olivat kuitenkin muita useammin toimeentulovaikeuksissa jouduttuaan työttömäksi. Puoliso tuo myös taloudellista turvaa, koska toinen saattaa pitää työpaikansa, vaikka toinen menettäisi.

LASKELMA ei toki kerro kaikkea, koska ihmisten ja perheiden tilanteet vaihtelevat. Osalla kulutusmenot voivat olla selvästi välttämättömiä menoja suuremmat, toisilla lainat saattavat rasittaa taloutta. Monilla kotitalouksilla voi olla rahaa säästössä pahan päivän varalle, mutta kaikilla ei ole ollut taloudellista mahdollisuutta säästää.

KORONASTA ei olla päästy eroon eivätkä talouden pyörät pyöri vielä normaalisti. Koronakriisin pitkittyminen voimistaa taloudellisia vaikutuksia. Myös kotitalouksien taloudellinen tilanne voi heikentyä kriisin edelleen pitkittyessä. ¶

Porilainen mittakirvesmies paukuttaa rumpuja:

Tommi Levola on viimeisen päälle

Heavy rock on seurannut mittakirvesmies Tommi Levola ala-asteelta lähtien. Ja soitto jatkuu...

HEAVYROCK-MIES

Rumpupatteristo saa kyytiä kun Tommi Levola antaa palikoiden puhua.

KUN PORILAINEN mittakirvesmies **Tommi Levola**, 46, kävi ala-astetta, rakensi hän kaverinsa **Ramin** kanssa pahvista ”sähkökitarat”. Haaveena oli tulla rokkitähdiksi.

– Ne väritettiin ja treenattiin esiintymistä taustanauhan kanssa. Ja olimme oikein keikkalakin, luokan vanhempienillä, Levola muistelee.

Vuodet vierivät ja heittelivät ala-asteen kaveruksia sinne ja tänne, mutta nyt Tommi ja Rami soittavat taas yhdessä. Tommin instrumentti on vaihtunut rummuiksi ja Rami näppäilee bassokitaraa. Ja joutuu keikkoihin basistivitsijä.

– Kunhan korona tästä hellittää, niin eiköhän taas lähdetä keikalle, Levola ounastelee.

Heavy sen olla pitää

Tommi Levola työskentelee mittakirvesmiehenä Porin Väinölässä, jonne nousee lastensuojelulaitos. Niistä tuntuu nyt Suomessa olevan kysyntää.

– Levytysvaihe on menossa ja viimeisiä levyjä kiinnitellään. Toisessa päässä ovat jo tasoitemiehet.

Levolan työnantaja on Lännen Rakenne Oy. Entisessä työpaikassaan, Astora Rakennus Oy:ssä Levola oli pääluottamusmies. Tällä hetkellä hänen ay-toimintansa rajoittuu osasto 043:n hallituksen varajäsenyyteen.

– Heavy tai hard rockia tai progea, miten sitä kukakin kutsuu, Levola vastaa kun häneltä kysyy, millaista musiikkia bändi soittaa.

Levola on opiskellutkin soittamista. Hän kävi vuoden verran porilaisessa Palmgren-opistossa rummunsoittotunneilla.

– Ensimmäinen bändi oli nimeltään Zenith. Se oli sitä aikaa kun oltiin yläasteella. Keikkailtiin koulun bileissä ja porilaisessa diskossa. Johonkin bändikisaankin osallistuttiin. Sitten soittaminen jäi pariaksi kymmeneksi vuodeksi. Veri veti kuitenkin soittamaan ja perustimme kymmenkunta

vuotta sitten Toughstone-nimisen yhtyeen. Nykyisen bändin Fading Stormin kanssa on tehty omaa musiikkia.

– Kitaristimme on säveltänyt parikymmentä kappaletta ja ne on sovitettu yhdessä. Basistimme on tehnyt sanat.

Levyttämään ei Fading Storm ole vielä ruvennut, mutta heidän musiikkiaan on kuunneltavissa Spotifyssa ja YouTubessa.

– Musiikkiamme kuunnellaan jopa Amerikassa asti, Levola pääsee kehailemaan.

Rakensii rummut itse

Musiikillisesti Levola laittaa rytmin melodian edelle. Rummut ovat hänen juttunsa.

– Olen rakentanut yhden rumpusetin itsekin. Aikaa siinä meni ja kaikenlaista mittaamista oli paljon, mutta kyllä ne lopulta syntyivät.

Mittaaminenhan nyt mittakirvesmieheltä onnistuu.

Fading Stonen treenikämpä löytyi Friitalan entisestä nahkatehtaasta. Siellä heavyjengi käy harjoittelemassa kerran viikossa.

Yleensä ihmisen musiikkimaku ikävuosien myötä rauhoittuu. Levolalle näin ei ole käynyt. Sen verran on tapahtunut muutosta, että kun yläasteella hiukset ulottuivat hartioille, nykyään hän ajaa päänsä kaljuksi.

– Nyt olen laiskuuttani antanut hiusten vähän kasvaa, hän joutuu myöntämään.

Bänditouhuan Levola pitää hienona vastapainona työlle ja perhe-elämälle. Mutta se ei suinkaan ole toiminnan miehen ainoa harrastus.

– Vedän jalkapallotreenejä maineikkaan porilaisseuran Musan Salaman vuonna 2014 syntyneille nappuloille. He ovat siis eskari-ikäisiä ja kovasti innostuneet jalkapallosta. ¶

"Musiikkiamme kuunnellaan jopa Amerikassa asti."

Tutkailu avartaa

Lauri Kinnusen mielestä kaikilla pitäisi olla vapaus elättää perheensä ilman pelkoa siitä, että työ vie hengen.

Hetken mietin, että sovinko minä tänne. Kun joensuulainen kirvesmies **Lauri Kinnunen**, 28, juteli työelämän ihmisoikeuksista verkotapahtumassa, hän yllättyi. Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskuksen niin sanottuun lähettiläskoulutukseen osallistui eri alojen duunareiden lisäksi myös akateemisesti koulutettuja eri ikäisiä ja eri puolilta Suomea tulevia ihmisiä.

– Mutta siinä olikin hienoa juuri se, että meillä oli ihan sama ajatusmaailma. Me kaikki olimme samaa mieltä siitä, että näin näitä asioita pitäisi hoitaa.

Kinnunen on ollut SASKin vapaaehtoinen, eli niin sanottu lähettiläs, viime keväästä lähtien. Koronan takia ensim-

mäistä kertaa verkossa järjestetyssä koulutuksessa eri alojen ammattiliittoihin kuuluvat eri ikäiset ja eri puolilta Suomea tulevat ihmiset tutustuvat yhden viikonlopun aikana työhön, jota SASK tekee eri puolilla maailmaa.

Valtion kehitys yhteistyövaroista ja suomalaisten ammattiliittojen ja sen jäsenten tuella rahoitettu järjestö tukee kolmella maapallon mantereella paikallisia eri alojen ammattiliittoja, jotta ne vahvistuvat ja pystyvät parantamaan työntekijöiden oloja. Rakennustyöntekijöitä koskevia hankkeita on meneillään Myanmarissa, Nepalissa ja Mosambikissa.

Kinnunen ajautui rakennusalalle isänsä jalanjäljissä ja nyt isä ja poika työskentelevät samassa pohjoiskarja-

laisessa yrityksessä, Rakennusliike Joen Talossa. Kinnunen on myös Joensuun osasto 027:n varapuheenjohtaja sekä työpaikkansa työsuojeluvaltuutettu ja toinen luottamusmies. Ulkomaisten siirto- ja keikkatyöntekijöiden tilanne on koskettanut Kinnusta.

– Jo ennen kuin kuulinkaan mitään SASKista, tiesin kyllä, että työntekijöiden ihmisoikeuksia loukataan Aasiassa ja Afrikassa. Mutta tiedän myös, että Euroopassa tapahtuu samoja asioita. Rakennusalalla näkee lähietäisyydeltä Itä-Euroopasta tulleiden tilannetta, vaikka omalla työmaalla asiat onkin hoidettu hyvin.

Työsuojeluvaltuutettua kiinnostaa työntekijöiden turvallisuus. Kiinnostus kasvoi, kun hän SASKiin liityttyään perehtyi paremmin Qatarissa vuoden 2022 jalkapallon MM-kisoja varten stadioneita rakentavien työntekijöiden tilanteeseen. Rakennuksilla työskentelee paljon nepalilaisia siirtotyöntekijöitä, joiden kouluttamista SASK tukee. Qatariin lähteville työntekijöille järjestetään koulutuksia, jotta he tuntisivat oikeutensa ja osaisivat tarvittaessa etsiä apua.

– Ihmisellä on oltava vapaus tehdä työtä ja elättää perheensä niin, ettei samalla joudu vaarantamaan omaa henkeään. Ja jokaisella pitää myös olla oikeus liittyä ammattiliittoon.

Vapaa-ajallaan Kinnunen lenkkeilee, harrastaa yleisurheilua, pelaa kesällä rantalentistä ja nyt talvella hiihtää. SASK lokeroituu hänen elämässään samaan kloonon kuin ay-toiminta – työ- ja vapaa-ajan väliin. Hän uskoo, että kun työntekijöitä koulutetaan ja heidän oikeuksistaan ja turvallisuudestaan huolehditaan hyvin Suomessa, samaa kulttuuria voidaan välittää myös maihin, joissa työntekijät työskentelevät keinoilla turvavälineillä ja ilman elämiseen riittävää palkkaa.

Urheileva Kinnunen on valmis vaatimaan tekoja myös urheilijoilta.

– Mielestäni heidän pitäisi kieltäytyä ottamasta osaa kisoihin, jotka pelataan ihmisoikeuksien kustannuksella. ¶

PÄIVI JA SANTERI KANNISTO: EN KESTÄ TÄTÄ ENÄÄ! VIISI INNOITTAVAA TARINAA ORAVANPYÖRÄN ULKOPUOLELTA (Into Kustannus 2021)

Elämän tarkoitus on yhteys

Päivi ja **Santeri Kannisto** ovat asuneet siellä täällä 15 vuotta. Tohtorisnainen, konsultti, Päivi sekä avoimien lähdekoodien yritystään johtanut Sakari eivät halunneetkaan perinteisellä tavalla menestyntä elämää.

Kirjassa tutustutaan liki rahatta matkustelleeseen ja liki omavaraiseen yhteisöön juurtuneeseen Monicaan, maista muuttajaan eläkeikäiseen **Nancyyn**, **Dalai-Laman** opetuslapsi **Brendaan**, hakkeriguru **Maddogiin** ja vapaaehtoistekijä **Vanessaan**.

Heillä on uskallusta etsiä itseään, lähteä ja antautua

uusille kokemuksille, ihmisille ja näkökulmille. Heitä yhdistää ilo ja ylpeys siitä, mitä ovat oppineet, kun vastaan on tullut ikävyyksiä.

Heillä on myös vähän haikeutta etäännyttämisestä entisen elämän ystävästä, kun valitus arkikommelluksista tuntuu pinnalliselta maailman eriarvoisuuden rinnalla.

Heitä yhdistää yhteys ja yhteenkuuluvuus muihin ihmisiin ja maailmaan.

Santeri ja Päivi kehystävät tarinat kirjallisuudella ja pohdinnalla. Varsinkin filosofi **Nietzschen** ajattelu on esillä. Aiheita ovat mm. hyveet,

valta ja minuus (onko sitä?). Mukana on myös tehtäviä lukijalle, joka haluaa pohtia, toteuttaako elämässään todelia sitä, mikä on tärkeää.

Sivussa pohditaan länsimaisen ihmisen tunne-elämysturismia. Maailman orpokoteihin ostetaan lapsia turistin hoidettavaksi. Parempi on ryhtyä olemaan hyödyksi omissa paikallisyhteisöissä.

Vapaus odotuksista edellyttää vaikeita kysymyksiä, itsekuriakin.

Rohkeimmat voivat löytää itsensä ja maailman.

INARI JUNTUMAA

TIITU TAKALO: MEMENTO MORI. WSOY.

Mitään ei voi pitää itsestänselvyytenä

Jotain kymmenen vuotta sitten kulttuurijärjestö **Kiila** julkaisi albumin *Raivoa ja lamaannusta*, joka oli sen hetken yhteiskunnallisen sarjakuvan läpileikkaus. Siinä oli mukana **Tiitu Takalon** sarjakuvanovelli *It's a Wonderful Life*, joka teki minuun suuren vaikutuksen. Ihailin hänen piirrosjälkeään ja tarinankerontansa. Muutama vuosi myöhemmin Tiitulle tuli aivo-verenvuoto, josta toipumisesta tämä uusi omaelämäkerrallinen sarjakuvaramaani kertoo. Tarina siitä, kuinka ihmisen elämä mullistuu odottamatta yhdessä yössä.

Kirjassa käsitellään mainiosti, miten vaikea on saada apua kuntoutukseen ja miten usein asiat sysätään masennuksen piikkiin. Työssään uusi terveyskeskuslääkäri määrää BDI 21-masennustestien jäl-

keen vain 2 viikkoa sairauslomaa ja mielialalääkkeet, vaikka potilas tuntee itsensä onnelliseksi. Hän ei vaan saanut töitään tehdyksi. Tämän jälkeen seuraa konemainen siirto päihde- ja mielenterveyspolin lyhytkurssille. Kurssin kuvitus kertoo paljon. Tiitu ei ole masentunut. Hänellä on eri tauti kuin muilla.

Käännekohta elämään löytyy soitolla leikkauksen jälkeisen neuropsykologisen testin tehneelle henkilölle. Kun kaupunki ei enää itse tarjoa neuropsykologista kuntoutusta, kaupungin olisi pitänyt tarjota sitä yksityiseltä puolelta maksusitoumuksella. Tarinan pelastava enkeli lupaa hoitaa asian, ja paluu elämään alkaa.

Kirjassa kerrotaan mainiosti, miten vaikeaa on ihmisille kertoa sairaudesta.

Siinä pelkää omia sekä toisten tunnereaktioita, joihin ei välttämättä riitä voimia. Tämä sarjakuva voi olla teki-jälle itselleen helpompi tapa kertoa tapahtumista ystäville ja sukulaisille. Tarina asettaa myös kysymyksiä. Olenko elänyt arvojeni mukaan? Olenko toteuttanut haaveeni? Olisiko pitänyt korkeilla jotain muuta ammattia? Toivottavasti mahdollisimman moni voi vastata samoin kuin Tiitu. *"Olen tehnyt oikeita valintoja, oikeita minulle"*. Siitäkin kannattaa jo olla iloinen, että on yleensä elossa.

Uskon tarinan koskettavan monia. Omalta kohdalta voin kertoa, että kolme pitkäaikaista työtoveria on kuollut tähän sairauskohtaukseen.

JYRI VASAMAA

Pete Risku

Isompia tavoitteita

SUOMALAISEN raksaduunarin on hyvä olla. On oma asunto, oma auto tai kaksi, keskiluokkainen palkka tulee tilille säännöllisesti, töitä on tarjolla jatkuvasti ja leivän päälle voi laittaa reilusti muutakin kuin ylähuulen.

TÄLLAINEN ylenpalttinen mukavuus on passivoivaa ja koska asiat ovat henkilökohtaisesti paremmin kuin omilla vanhemmilla, mieleen ei edes tule, että voisi haaveilla paremmasta.

RAKENNUSLIITTO on pitkäjänteisellä työllä saanut aikaan erittäin vahvan työehtosopimuksen työntekijöiden eduksi. Itse asiassa sopimus on niin hyvä, että osa työntekijöistä ei edes kehtaa vaatia isännältä sen aivan tarkkaa noudattamista. Parin vuoden välein on aika käydä sopimusneuvottelut, joilla haetaan parannuksia työntekijöiden elämään. Nykypäivänä tästä ei synny työmailla kovinkaan ihmeellistä keskustelua.

NEUVOTTELUTULOS on ollut lähes vakio kierros toisensa jälkeen: joitakin tekstimuutoksia ja yleisen tason mukainen palkankorotus. Mihinkään ei sisälly sen suurempaa draamaa. Tämä pitää elämän vakaana ja turvallisena.

VIIMEISTÄ EDELLISELLÄ neuvottelukierroksella Rakennusliitossa jouduttiin pitkästä ajasta turvautumaan poikkeuksellisen voimakkaisiin painostuskeinoihin sopimuksen turvaamiseksi. Tilanne oli monille täysin uusi ja aiheutti ensimmäisen kerran huolta omasta toimeentulosta. Mukavuuteen tottuneelle työntekijälle nousee hikikarpaloita, koska liitto aikoo estää hänen työssäkäyntinsä. Siinäpä sitä ollaan, pitkäjänteisellä työllä on saavutettu niin vakaa ja turvallinen työelämä, jossa isoin huoli on se, miten työnantaja suhtautuu oikeuksiinsa kiinnipitävään työläiseen. Työ on välttämätöntä mutta taustalla toimiva ammattiyhdistysliike ei.

SUOMALAISEN palkkatyöläisen osa yhteiskunnassa on niin hyvä, ettei ymmärretä haaveilla isommin, hakea suurempia tavoitteita. Eipä sen puoleen, ei ymmärretä ay-liikkeessäkään. Missä ovat vaatimukset 4 tunnin työpäivistä, 3 päivän työviikoista, perustulosta, maksuttomasta asumisesta tai työntekijäomistusjärjestemän luomisesta. Tässä työväenluokalla on 2 vaihtoehtoa, joko luopua vähitellen kaikista saavutetuista eduista ja yrittää sitten taistella niitä takaisin, tai ryhtyä vaatimaan selkeästi nykyistä tasaisen varmaa tavoitetta isommin.

MINKÄ asian puolesta sinä olisit valmis ryhtymään lakkoon?

Valkosipulia!

Rakastettu ja parjattu valkosipuli herättää voimakkaita tuntemuksia. Omassa keittiössäni tämä vuosituhansia hyödynnetty viljelyskasvi on talven vakioystävä. Saattaa olla tuuriakin, mutta sen jälkeen, kun aloin syödä valkosipulia säännöllisesti, en ole juuri sairastanut.

Toisen ystävä, toisen vihollinen

Moni meistä nyrpistää valkosipulin tuoksulle. Itse koen, ettei aromisista sinällään ole mitään pahaa – paitsi silloin kun se sekoittuu aamuhengityksessä edellis yönä nautittuihin väkijuomiin ja snagariantiiniin.

TEKSTI JA KUVA:
SANNA PÖYRY

Toiset reagoivat valkosipuliin koko kehollaan. Närästysalttiille tuoreen valkosipulin happamuus tuo polttavan tunteen rintakehään, ilmavaivoista kärsivän masu turpoaa. Jos oireet äityvät kiusallisiksi, tuoreet kynnet voi korvata valkosipulijauhella tai -rouheella.

Voimakasvi tepsii... kaikkeen?

Valkosipuliin liitetään monenlaisia uskomuksia. Säännöllisesti nautittuna sen sanotaan kohentavan vastustuskykyä. Nuorempana, aina kun talven flunssakausi teki tuloaan, kuljeskelin kotona kuoritut valkosipulinkynnet sieraimissani. Enkä sairastunut. Nenänilmakalvot sen sijaan eivät tykänneet tästä torjuntamenetelmästä.

Valkosipulin on todettu edistävän myös sydämen hyvinvointia ja ehkäisevän jopa syöpiin sairastumista. Uskotaanpa raa'an valkosipulin vaikuttavan suotuisasti mieskuntoonkin!

Muutama vinkki

- 1. TUNNUSTELE KAUPASSA,** onko valkosipuli kiinteä. Jos se antaa vähänkin periksi, jätä ostamatta. Pahimmillaan hieman pehmoisina ostamani ovat menneet tummiksi muutamassa päivässä.
- 2. ÄLÄ KÄYTÄ VALKOSIPULIPURISTINTA:** se tuo sipuliin kitkerän makuuvahteen. Näppärin tapa on litistää kynsi veitsen lappeella ja hienontaa sen jälkeen.
- 3. KUN KUULLOTAT** valkosipulia öljyssä, pidä liedien lämpötila maltillisena ja kuulota vain hetki. Käristyneen valkosipulin maku on erittäin ikävä.
- 4. SÄILYTÄ KYNNET** huoneenlämmössä. Esimerkiksi pienessä, hengittävässä terrakottapurkissa ne säilyvät pitkään hyvinä. Yksikyntiset valkosipulit ovat käytössä käteviä, mutta ainakin yhden hengen kotitalouksissa niistä tulee herkästi turhaa hävikkiä.

Hetkessä täyttävä peruna-valkosipulipaistos

Kun työpäivän jälkeen sapuskaa on saatava sassiin, tämä tymäkän valkosipulinen paistos valmistuu näpsästi. Muskottia tulee vain ripaus, sillä reippaina määrinä nautittuna se on vaarallista. Jos ruokaa jää yli, käytä se vaikka seuraavan päivän munakkaaseen.

*n. ½ kg perunaa
merisuolaa
5–6 valkosipulinkynttä
½ pkt pekonia
½ luomusitruunan kuori
kourallinen saksanpähkinöitä
4–5 rkl oliiviöljyä
1 rkl seesamiöljyä
50 g voita
hyppysellinen muskottipähkinää
(raastettuna tai valmiina jauheena)
mustapippuria
tuoretta persiljaa*

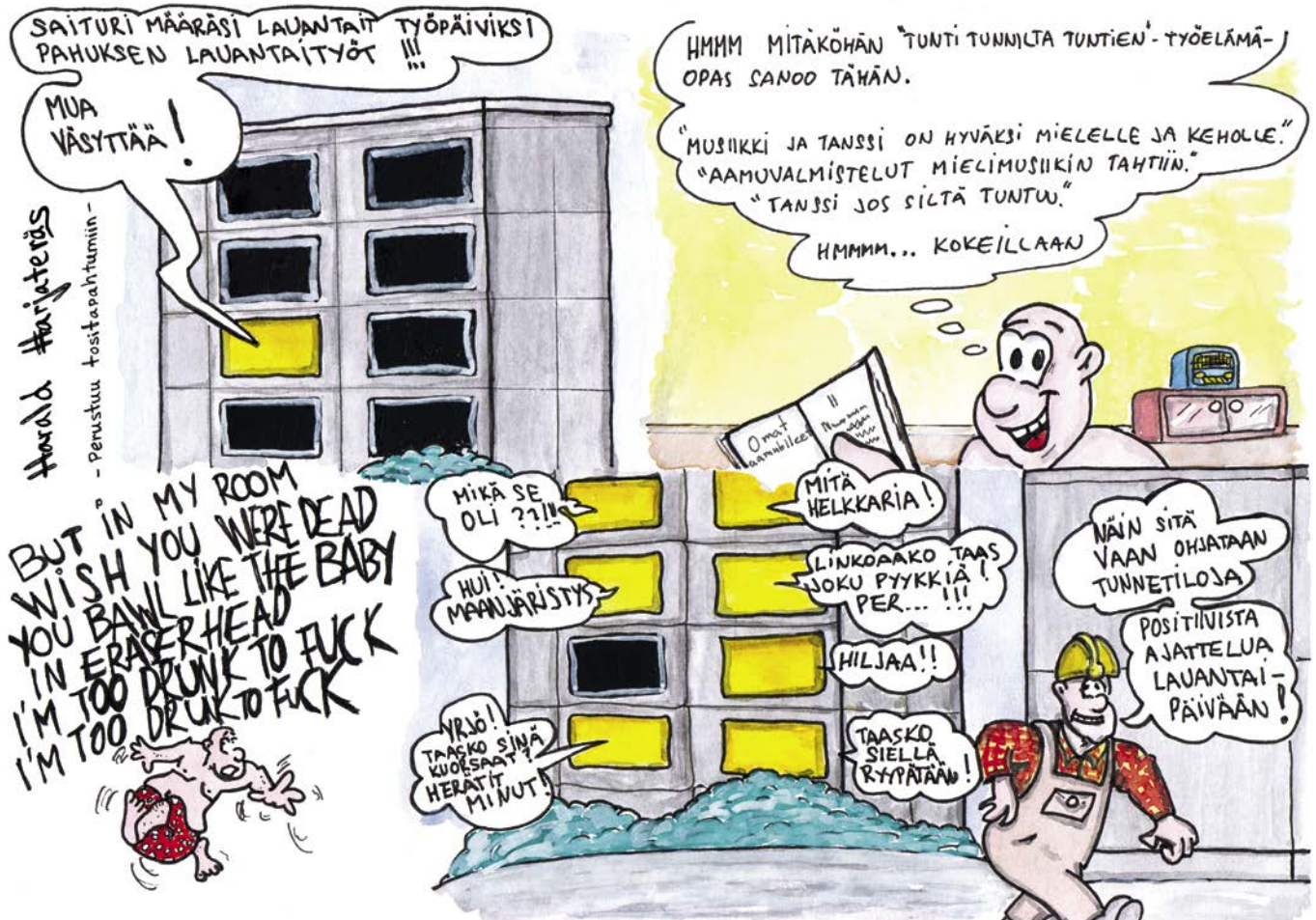
Kiehauta vesi kattilassa, mausta se suolalla ja keitä perunat kuorineen miltei kypsiksi. Nosta ne siivilään, anna jäähtyä, vetäise kuoret irti ja pilko pieneksi.

Kuori ja hienonna valkosipulit veitsellä. Pilko pekoni. Pese sitruuna ja raasta kuori. Murskaa pähkinät.

Lämmitä öljyt pannulla ja lisää peruna. Kääntelee palasia öljyssä hetki ja lisää voi. Kun se vaahtoa, lisää pekoni ja paista paistos kauniin kullanruskeaksi. Lisää valkosipuli ja paista hetki. Mausta muskotilla, suolalla ja pippurilla.

Lisää lopuksi pähkinät ja sitruunan kuori. Sekoita ja revi päälle persiljaa. Tarjoa heti.

→ Sarjakuva

Rakennuskassa

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA

www.rakennuskassa.fi

Sähköposti:

rakennuskassa@rakennuskassa.fi

Siltasaarenkatu 4, PL 308, 00531 Helsinki

Päiväraha hakemusten toimitusosoite:

www.rakennuskassa.fi -> eAsiointi

tai postitse

Rakennusalan työttömyyskassa

PL 135, 70101 KUOPIO

Yhteydenotot:

Kätevimmin yhteydenotto kassaan

tapahtuu eAsiointin viestipalvelun kautta.

Puhelinpalvelu ma-pe klo 9.00-15.00

Työttömyyskassa 020 690 230

Takaisinperintäasiat 020 690 250

Ajantasainen hakemusten käsittely-

tilanne on ilmoitettu kassan nettisivuilla

www.rakennuskassa.fi.

Työni päättyy – kuinka toimin?

1 LAITA työnhakusi TE-toimistoon vireille heti, kun saat tiedon työsi päättymisestä tai lomautuksen alkamisesta. Työnhaku tapahtuu osoitteessa www.te-palvelut.fi.

Kerää hakemukseesi kaikki tarpeelliset liitteet, jotka sinulla jo on, esim. lomautusilmoitus, työsopimus sekä mahdollisesti päätökset sosiaalietuuksista ja vahvistetusta verotuksesta.

2 KOKOA työttömyyden alkaessa loputkin tarvittavat liitteet päivärahan hakemista varten, esim. työtodistus ja palkkatodistus.

Täytä ensimmäinen päiväraha hakemus työttömyyskassalle, kun olet ollut kaksi kokonaista viikkoa työttömänä tai lomautettuna. Täytä hakemus

sunnuntaihin saakka. Hakemus tulee kassalle nopeimmin ja turvallisimmin, kun sen täyttää kassan eAsiointissa.

Ajantasaisen hakemusten käsittelytilanteen näet kassan kotisivuilta www.rakennuskassa.fi.

3 JOS KASSA tarvitsee lisäselvityksiä hakemukseesi, toimi mahdollisimman pian kassalta saamiesi ohjeiden mukaan. Näin päivärahasi maksaminen ei viivästy turhaan. Kassa käsittelee hakemuksesi heti, kun kaikki tarvittavat lisäselvitykset ja tiedot on saatu.

4 JATKOSSA lähetä hakemukset 4 kalenteriviikon jaksossa (ma-su), ellei kassa ohjeista sinua toisin.

Mitt arbete upphör – hur ska jag göra?

1 ANMÄL dig omedelbart som arbetsökande via TE-byrån, när du får veta om att ditt arbete upphör eller att permitteringen börjar. Du söker arbete på adressen www.te-tjanster.fi.

Samla ihop alla de bilagor du behöver för din ansökan och som du har, t.ex. meddelandet om permittering, arbetsavtalet samt eventuella beslut om sociala förmåner och fastställd beskattning.

2 NÄR ARBETSLÖSHETEN börjar ska du samla in resterande bilagor för ansökan om dagpenning, t.ex. arbetsintyg och löneintyg.

Fyll i din första ansökan om dagpenning till arbetslöshetskassan, när du har varit arbetslös eller permitterad i två hela veckor. Fyll i ansökan till och med söndag. Ansökan när

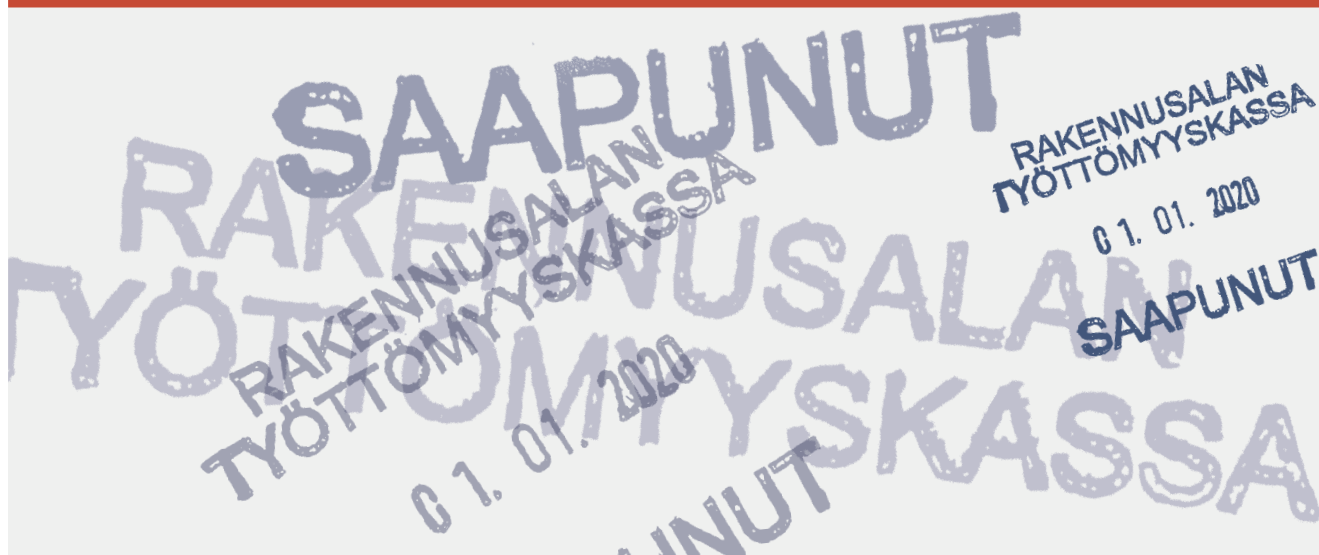
kassan snabbast och säkrast om du fyller i den i kassans eTjänst (eAsiointi).

Du kan kolla ansökningsarnas nuvarande behandlingssituation på kassans hemsida www.rakennuskassa.fi.

3 OM KASSAN behöver tilläggsutredningar ska du handla så snabbt som möjligt enligt de anvisningar som kassan ger dig. Då fördröjs inte utbetalningen av din dagpenning i onödan. Kassan behandlar din ansökan genast när alla de tilläggsutredningar och uppgifter som behövs har kommit.

4 I FORTSÄTTNINGEN skickar du in dina ansökningar i perioder om fyra (4) kalenderveckor (må-sö), om kassan inte ger andra anvisningar.

Kassa vastaa -palstalla Rakentajien työttömyyskassan asiantuntijat vastaavat ajankohtaisiin kysymyksiin. Juttusarja ilmestyy myös verkossa, osoitteessa www.rakennusliitto.fi

Kysymyksiä ja vastauksia työllisyyden kuntakokeilusta

Mitä tarkoittaa työllisyyden kuntakokeilu?

Työllisyyden kuntakokeilun tarkoituksena on parantaa tiettyjen asiakasryhmien pääsyä työmarkkinoille ja edistää heidän työllistymistään. Kuntakokeilun avulla kerätään myös tietoa siitä, parantaako kuntapohjainen palvelu työllisyysastetta.

Kuntakokeilu perustuu lakiin. Kokeilu on määräaikainen ja se on voimassa ajalla 1.3.2021–30.6.2023. Kokeilussa on mukana yhteensä 25 kokeilualuetta ja 118 kuntaa.

Työllisyyden kuntakokeilussa työnhakupalveluita ja työllistymistä edistäviä palveluita hankkii ja tarjoaa työnhakijoille pääasiassa kunta tai kokeilualue eikä TE-toimisto. Kunta antaa myös jotkin työvoimapolitiittiset lausunnot päivärahan maksajalle TE-toimiston sijaan.

Ketkä ovat kuntakokeilun asiakkaita?

Kuntakokeilun asiakkaina ovat alle 30-vuotiaat, maahanmuuttajat ja ne, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Lisäksi kokeilun asiakkaita ovat henkilöt, jotka eivät täytä ansiopäivärahan saamiseksi vaadittavaa 26 viikon työssäoloeh-

toa tai jotka ovat jo saaneet ansiopäivärahaa enimmäisajalta.

Kuntakokeilun asiakkaaksi ei voi itse hakeutua, vaan palveluja tarjotaan kohdennetuille asiakasryhmille, kuten nuorille tai vieraskielisille työnhakijoille. Kokeilukunnan asiakkuus jatkuu kokeilun loppuun asti, vaikka työnhakija täyttäisikin 30 v. tai siirtyisi ansioturvalle.

Olen alle 30-vuotias. Miten työnhakuni muuttuu 1.3.2021 alkaen?

Jos asut kuntakokeiluun osallistuvassa kunnassa ja kuulut kokeilun kohderyhmään, ilmoittautuminen työttömäksi työnhakijaksi tapahtuu samalla tavalla kuin kaikilla muillakin: www.te-palvelut.fi -osoittees-ta kirjaudut Oma asiointi -palveluun ja laitat työnhakusi voimaan. TE-toimisto ilmoittaa sinulle, kun sinut

Kuntakokeilussa on mukana yhteensä 25 kokeilualuetta ja 118 kuntaa.

on siirretty kuntakokeilun asiakkaaksi. Samoin kunta on sinuun yhteydessä ja antaa ohjeita jatkotoimia varten. Niin kunnan kuin TE-toimistonkin antamat neuvot työnhauun voimassa pitämiseksi ovat sitovia.¶

Paranna osaamistasi
ja kouluttaudu
uusiin tehtäviin!

KOULUTUKSELLA
LISÄÄ
OSAAMISTA!

Hae mukaan
TTS Työtehosteuran
järjestämiin koulutuksiin!

Seuraavat koulutukset haussa.
Katso lisää: www.tts.fi/rakentaminen

Talonrakentaminen

- Sisärakentamisen moniosaaja (nro 697951), 3.5. - 19.10.2021, haku päättyy 18.4.2021
- Talonrakentaja (nro 697950), 3.5.2021 - 21.4.2022, haku päättyy 18.4.2021
- Rakennusmaalari (nro 697956), 3.5.2021 - 21.4.2022, haku päättyy 11.4.2021

Kiinteistöala

- Toimitilahuoltaja, puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto (nro 697953), 3.5.2021 - 21.4.2022, haku päättyy 11.4.
- Kiinteistönhoitaja, puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto (nro 697952), 3.5.2021- 21.4.2022, haku päättyy 11.4.

Ensisijaisesti alle 30-vuotiaille, työvoimakoulutus

- Rakennustyömaan olosuhdehallinta ja laadunvarmistus 6.4. - 25.8.

Koulutukset ovat TE-Palveluiden rahoittamia
ja osallistujille ilmaisia.

Lisätietoja hakeutumisesta:

Mia Tokkari, mia.tokkari@tts.fi, 044 7143 722

www.tts.fi/rakentaminen

TE-palvelut
tjänster | services

Yhteistyössä Rakennusliiton
urapalveluiden kanssa

 Rakennusliitto

Hyvä Rakennusliiton aktiivi!

Rakennusliitto kehottaa kaikkia jäsenyhdistyksiään noudattamaan viranomaisten koronaohjeistuksia kokousten suhteen. Rajoitukset ja kiellot vaihtelevat eri puolella Suomea koronatilanteen mukaisesti. Tarkista siis osastosi toimihenkilöiltä järjestetäänkö kokous, vaikka kokousilmoitus olisikin julkaistu!

Ammattiosastojen kevätkokoukset

Viimeistään maaliskuun viimeisenä päivänä pidettävässä osaston kevätkokouksessa:

- a) käsitellään hallituksen laatima toiminta- ja tilikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
- b) käsitellään toiminnantarkastajan lausunto;
- c) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;
- d) päätetään mahdollisista muista esille tulevista asioista.

OSASTOTAPAHTUMAT

Os. 010, Tampere

Kevätkokous to 25.3. klo 17, osaston tilat/teams, Sorinkatu 4 A, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokoontumisrajoitusten voimassa ollessa osaston tiloissa kokoontuvien määrää rajoitetaan. Ilmoittautumiset: rlosasto10@gmail.com. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 028, Varkaus

Kevätkokous pe 26.3. klo 17, Ruokaravintola Amanda, Pirnankatu 4, Varkaus. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 039, Helsingin matto- ja parkettimiehet

Kevätkokous ti 23.3. klo 16, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Kevätkokous to 25.3 klo 18, Ravintola Harlekiini, Sky-kabinetti, Kauppatori 1, Hyvinkää. Sampotalon yläkerta, opastus ravintola Harlekiinista. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

OSASTOTAPAHTUMAT

Os. 047, Lohja

Kevätkokous to 25.3. klo 18, osaston toimitilat, Kauppakatu 8, Lohja. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 055, Järvenpää

Kevätkokous to 8.4. klo 18, Järvenpää talo, Hallintokatu 4, Järvenpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 082, Nokia

Kevätkokous ti 23.3. klo 18, osaston toimisto, Pirkkalaistori 8 C, Nokia. Esillä sääntöjen määräämät sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 086, Kokkola

Kevätkokous ma 29.3. klo 18, Ristirannankatu 7, Kokkola. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 186, Oitti

Kevätkokous su 11.4. klo 12, Ravintola. Pihvipaikka 54, Riihimäentie 3620, Oitti. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Käsitellään osaston toiminnan lopettaminen ja jäsenten sekä toiminnan siirtämisestä os. 066 Lahteen. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 187, Lempäälä

Kevätkokous ke 31.3. klo 18, Vaihmalan Hovi, Vaihmalantie 144, Lempäälä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 197, Pieksämäki

Piikkikipailut la 27.3. klo 9–12 osaston mökillä, Kantalantie 4, Naarajärvi. Kahvia ja makkaraa tarjolla!
Kevätkokous la 27.3. klo 13 osaston mökillä, Kantalantie 4, Naarajärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 206, Juva

Kevätkokous pe 26.3. klo 18, Työntuloksen kerhohuone, Peltotie 1–3, Juva. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

OSASTOTAPAHTUMAT

Os. 320, Laihia

Kevätkokous to 25.3. klo 18, Mannilan talo, Laihiantie 36, kokoustila, Laihia. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kuukausikokous ma 22.3. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 391, Turun putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous to 25.3. klo 16.30, Turun palvelupiste, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kakku- ja kahvitarjoilu.
Talotekniikka-alan retkeilypäivät 12.–13.6., Tampere. Osasto tukee eri kisalajeihin osallistuvia jäseniään siten, että osallistujan omavastuu on 50 €/hlö. Lisäksi osasto maksaa jäsenten junamatkat Turusta Tampereelle ja takaisin. Ilman pätevää syytä matkan peruvalla henkilöltä peritään koko hinta 190 € täysimääräisenä. Ohjelmaan kuuluvat: majoitus kahden hengen huoneissa, kisalajit (järjestetään Pyynikin urheilukentällä), iltajuhla Sokos Hotel Tornissa. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 26.3., Martti Juonoja p. 040 825 4592 tai osasto391@gmail.com. Hallitus

Os. 395, Jyväskylän putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous to 25.3. klo 17.30, Jyväskylän palvelupiste, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokoukseen on mahdollisuus osallistua teamsin välityksellä. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 416, Virrat

Kevätkokous to 8.4. klo 18, Työväentalo, Mäkitie 18, Virrat. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 437, Huittinen

Kevätkokous pe 26.3. klo 18, Ay-toimisto, Sahakatu 4, Huittinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 475, Nilsinä

Kevätkokous la 27.3. klo 13, Mantun talo, Mantunsuora, Nilsinä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 495, Uurainen

Kevätkokous su 28.3. klo 12, Parman ruokala, Uuraistentie 529, Kangashäkki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

VETERAANITOIMINTA

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Kuntosali- ja kylpyläsopimus 2021 Scandic Laajavuoren kanssa. Olemme uusineet sopimuksen, johon kuuluu kuntosalin käyttö, sauna sekä uiminen. Hinnat: arkisin klo 7–14/ 5,90 €/kerta, muin aikoina 8,50 €/kerta. Edut saatte näyttämällä jäsenkorttia ja mainitsemalla, että on rakentajaveteraanisopimus.

ALUETAPAHTUMAT

MAALAREIDEN JA LATTIANPÄÄLLYSTÄJIEN KESÄPÄIVÄT

Aika: 4.–6.6.

Paikka: Ruissalo Spa & Hotel, Ruissalon puistotie 640, 20100 Turku. Maalareiden ja lattianpäällystäjien perinteisiä kesäpäiviä vietetään Turun Ruissalon kylpylähotellissa. Luvassa leikkimielisiä kilpailuja ja leppoisaa yhdessäoloa.

Juhlistamme samalla os. 014, Turun maalarien ja lattianpäällystäjien 125-vuotista kunniaakasta taivalta juhlaillallisen merkeissä.

Hinnat: *Classic-taso:* 109 €/yhden hengen huone/vrk, 138 €/kahden hengen huone/vrk
Superior-taso: 129 €/yhden hengen huone/vrk, 158 €/kahden hengen huone/vrk.
Hinta sisältää juhlaillallisen.

Päiväkävijöiden on tehtävä varaus ruokailun takia ja maksettava varausmaksu 20 €/hlö, joka suoritetaan viimeistään to 6.5. Turun maalarit ja lattianpäällystäjät ry:n tiille FI41 5711 3010 0070 55 ja ilmoitettava tulostaan taloudenhoitaja Kari Leivolle, p. 050 570 8322.

Kysy osastoltasi tukea kustannuksiin.

Sitovat varaukset tehdään viimeistään to 6.5. suoraan Hotelli Ruissaloon,

joko s-posti: info@ruissalospa.fi tai p. 02 445 5100. Huoneita varatessa mainitaan varauskoodi RL:n osasto 14 tai varausnumero 137952.

Lisätietoja: Martti Mäki p. 040 503 3435, martti.maki@hotmail.com.

Os. 014, Turun maalarit ja lattianpäällystäjät

LOMAT

**HYVINVOINTILOMAT RY:N
LAPSIPERHEIDEN LOMAT 2021**

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön ohjeita. Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun loman saaneille, lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Lomakohte lähettää noin kolme viikkoa ennen loman alkua lomalaiselle kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa sosiaali- ja terveysministeriön veikkausvoittovaroista myöntämällä avustuksella.

Lomakeskus Huhmari

83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan ja päivällisen sekä yhteisen ohjelman. Omavastuu 100 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat ilman omavastuusuutta.

**Lapsiperheiden juhannusloma 22.–27.6.2021
Hakuaika 1.–31.3.2021****sähköinen haku osoitteessa:**

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/47688>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakulomakkeen www.hyvinvointilomat.fi tai tilata sen soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

**HYVINVOINTILOMAT RY:N
TYÖTTÖMIEN LOMAT 2021**

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön ohjeita. Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun loman saaneille, lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Lomakohte lähettää noin kolme viikkoa ennen loman alkua lomalaiselle kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa sosiaali- ja terveysministeriön veikkausvoittovaroista myöntämällä avustuksella.

Yyterin Kylpylähotelli

Sipintie 1, 28840 Pori
www.virkistysshotelli.fi

Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan ja päivällisen sekä yhteisen ohjelman. Omavastuu 50 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta.

Työttömien loma 17.–22.5.2021.**Hakuaika 1.–31.3.2021****sähköinen haku osoitteessa:**

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/49254>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakulomakkeen www.hyvinvointilomat.fi tai tilata sen soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

HYVINVOINTILOMAT RY:N LOMA TYÖIKÄISILLE 2021

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön ohjeita. Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun loman saaneille, lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Lomakohte lähettää noin kolme viikkoa ennen loman alkua lomalaiselle kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa sosiaali- ja terveysministeriön veikkausvoittovaroista myöntämällä avustuksella.

Lautsian kartano

Lautsiankuja 20, 14700 Hauho
www.lautsia.fi

Lomakeskus sijaitsee Hauholla keskellä kauneinta kantahämäläistä luontoa. Majoitus kahden hengen huoneissa.

Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan ja päivällisen sekä yhteisen ohjelman. Omavastuu 100 €/5 vrk/hlö.

Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta.

Puhtia työvuosiin 17.–22.5.2021**Hakuaika 1.–31.3.2021****sähköinen haku osoitteessa:**

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/47928>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen

www.hyvinvointilomat.fi tai tilata sen soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

ONNEA

90 vuotta

Saari Markus Uolevi, 2.3., Vantaa.
Os. 001, Helsingin kirvesmiehet

80 vuotta

Kotilainen Eino 27.1., Kivijärvi.
Os. 334, Kinnula

70 vuotta

Suomalainen Tapio Sakari 10.2., Vantaa.
Os. 003, Helsinki

Yhteystiedot

Rakennusliitto ry

Siltasaarenkatu 4,
PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Palveluaika ma-pe 9–15

Työnantajatililykset 020 774 3344 tai ta-tilit@rakennusliitto.fi
Palveluaika ma-pe 9–15

Työttömyyskassa 020 690 230
Kassan puhelinpalvelu on kiinni koronan takia keskiviikkoisin toistaiseksi.
Palveluaika ma-ti ja to-pe 9–15

Takaisinperintä 020 690 250
Palveluaika ma-pe 9–15

Työehtoasiat 020 690 232
Palveluaika ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittämösopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistojen yhteystiedot löytyvät www.rakennusliitto.fi/yhteystiedot

MUISTOLLE

Koskela Veikko Mikael

Osastomme jäsen Veikko Mikael Koskela kuoli 20.12.2020. Hän oli syntynyt 25.12.1922 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.9.1955.

Muistoa kunnioittaen
Os. 295, Jokilaakso

Lahtinen Mikko Pekka

Osastomme pitkäaikainen jäsen Lahtinen Mikko Pekka kuoli 30.12.2020. Hän oli syntynyt 13.12.1950 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.11.1971.

Os. 010, Tampere

Mäenpää Jaakko

Osastomme pitkäaikainen jäsen Jaakko Mäenpää kuoli 24.11.2020. Hän oli syntynyt 23.12.1938 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.5.1957.

Muistoa kunnioittaen
Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

Rajasalo Matti Mikael

Osastomme pitkäaikainen jäsen Rajasalo Matti Mikael kuoli 22.12.2020. Hän oli syntynyt 25.6.1928 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1955.

Muistoa kunnioittaen
Os. 601, Helsingin muurarit

Turtiainen Kaarlo

Osastomme jäsen Kaarlo Turtiainen kuoli 5.1.2021. Hän oli syntynyt 16.7.1942 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1975.

Muistoa kunnioittaen
Os. 159, Savonlinna

Kolme tapaa päivittää yhteystiedot:

- pääset kätevästi päivittämään tietojasi mihin vuorokauden aikaan tahansa liiton kotisivuilla olevan eAsioinnin kautta
- ilmoittamalla uusista yhteystiedoista s-postitse osoitteeseen asiakirjat@rakennusliitto.fi
- soittamalla jäsenrekisterin palvelunumeroon p. 020 690 231 ma-pe klo 9–15

Yhteystiedot kannattaa pitää ajan tasalla, jotta saat heti tiedon tärkeistä ajankohtaisista asioista ja parhaan mahdollisen hyödyn Rakennusliiton jäsenyydestä.

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät osoitteesta
<http://rakennusliitto.fi/saarrot>

Rakentaja

PÄÄTOIMITTAJA
JOHANNA HELLSTEN
P. 040 770 5194

VIESTINTÄPÄÄLLIKKÖ
JANNE MÄKINEN
P. 040 352 1161

TOIMITTAJA
JUKKA NISSINEN
P. 050 2785

**VIESTINNÄN
ASSISTENTTI**
SOILE AHREMAA-
LUTTINEN
P. 020 774 3031

**TOIMITUKSEN
SÄHKÖPOSTIOSOITTEET:**
ETUNIMI.SUKUNIMI@RAKENNUSLIITTO.FI

JULKAISIJA
RAKENNUSLIITTO RY

TOIMITUKSEN OSOITE
SILTASAARENKATU 4, HELSINKI

TAITTO
PUNAMUSTA OY,
SISÄLTÖ- JA SUUNNITTELUPALVELUT

POSTIOSOITE
PL 307, 00530 HELSINKI
PUHELIN, VAI HDE 020 774 003

TILOUSHINTA
12 KK/30 €

PAINOPAIKKA
PUNAMUSTA, FORSSAN YKSIKKÖ
ISSN 0355-8614

ILMOITUSMYyntI
TIETOTALLI OY/JYVÄSKYLÄ
HEIDI ANDERSSON
P. 050 528 7770
HEIDI.ANDERSSON@TIETOTALLI.FI

Lehden ilmestymispäivä on torstai.

**Seuraavassa
numerossa:**

TEEMA: Työturvallisuus ja -terveys

Seuraavassa Rakentajassa jatketaan korona-aiheilla. Sähköpostiinne kilahtaa aiheesta kysely ja osallistujien kesken arvotaan lahjakortteja. Lisäksi asiaa valkosormisuudesta, työturvallisuudesta, mestari-kisälli-hankkeen kuulumisia sekä paljon muuta.

**Ilmestymispäivä
29.4.2021**

Huom! Rakentajan ilmestymispäivä muuttuu perjantaista torstaiksi Postin jakelumuutoksien takia.

**Aineistopäivä
1.4.2021**

RAKENTAJA 4/21
Aineistopäivä 20.5.2021
Ilmestymispäivä 17.6.2021

RAKENTAJA 5/21
Aineistopäivä 15.7.2021
Ilmestymispäivä 12.8.2021

RAKENTAJA 6/21
Aineistopäivä 26.8. 2021
Ilmestymispäivä 23.9.2021

Ilmoitusvaraukset:
Tietotalli Oy/Jyväskylä
Heidi Andersson
050 528 7770
heidi.andersson@tietotalli.fi

PYSY KUIIVANA HENGITTÄVISSÄ, TUULEN- JA VEDENPITÄVISSÄ SOFTSHELL- JA KUORITAKEISSA!

Myös
naisten
malli

4987
HIGHVIS
KUORITAKKI

Sertifioitu
EN ISO 20471.

Todella
pehmeä ja
joustava
materiaali!

1998
4-WAY STRETCH
RIIPPUTASKUHOUSUT

Neljään
suuntaan
joustava
kangas!

4491
HIGHVIS
SOFTSHELLTAKKI

Sertifioitu
EN ISO 20471.

Joustava
ja hengittävä
softshelltakki,
joka pitää vettä
ja tuulta!

BLÅKLÄDER
WORKWEAR

Lisätiedot ja lähimmän jälleenmyyjän löydät osoitteesta www.blaklader.com